

Eladósodott országok

Egy lelkes magyar olvasónk azt a kérdés: intézte hozzánk, hogy miért van Magyarország gazdaságilag annyira egybeforrva Németországgal, hogy amikor az utóbbi bajba jut, akkor együtt kell sirni vele Románia legközvetlenebb szomszédjának is?

— Németországban — szól a levél — ragyogó konjunkturák idején mindenkinek nagyszerűen ment a sora, új városrészek nőttek ki a földből, felhőkarcolók épültek, amerikai tempóban fejlődött a gazdasági élet tevékenysége. Ezalatt pedig Magyarországon balkáni módon összezsugorodott minden. Az ország hitelüzleti kapcsolatai Németországgal minimálisak. Külkereskedelmi vonatkozásokban éveken át egyebet sem olvastunk a magyarországi újságokban mint azt, hogy milyen szűkkeblűek a németek, mennyi kellemetlenséget okoznak állategészségügyi sikanériákkal, mennyire nem hajlandók régi szövetségesekkel méltányos kereskedelmi szerződést kötni, amely lehetővé tenné a mezőgazdasági terményeknek kedvező exportját a német piacokon. Ha pedig így állanak a dolgok, mi féle láthatatlan erők azok, amelyek az egészségesebb Magyarországot odaszorítják a lázban égő beteg Németország mellé? Miért kell együtt lennie vele a bajban, szegénységben, amikor nem voltak együtt a jólétben?

A fenti kérdésekre a következőkben próbálunk meg válaszolni: A középeurópai országok, de különösen a háboruban legyőzöttek, nem tudnak boldogulni külföldi hitel nélkül. Elszegényedtek a gazdasági újjáépítés munkájához nem foghattak a külföld segítségére nélkül. A külföldi segítség, a külföldi hitel a győztes nyugati államokból került ki. Ezek a bankárok pedig, akik most Magyarország hitelezői, nem nagyon disztinyválnak, nem nézik azt, hogy az egyik szomszédos ország talán relative kedvezőbb gazdasági feltételek mellett él, mint a másik, hanem ha valamilyen okból bizalmatlanok lettek, bizalmatlanságuk következményeit ennek a világtájnak minden országa megérzi.

Amikor a Creditanstalt összeomlott és a külföldi hitelezők azt látták, hogy Ausztriába kikelvezett pénzüik veszélyben forog, nem elégedtek meg az Ausztriában levő hitelek felmondásával, hanem elkezdtek visszavonni a hiteleket egész Középeurópából. Németország éveken át ilyen külföldi hitelekkel élt. Reparációs kötelezettségeinek másképpen nem tudott eleget tenni, kénytelen volt külföldi adósságot adósságra halmozni. Tavaly májusban 27 millió aranykoronával tartozott a külföldnek, amely összegből 8 milliót rövidlejáratu, bármikor felmondható hitelekre esett. Ebből a tavalyi Hittler-választások után kénytelen volt visszafizetni másfélmilliárd márkát, most május óta, amióta a Creditanstalt miatt megrémültek a hitelezői és amióta a vámunió tervének meg gondolatlan fölvetése miatt Franciaországgal való kapcsolatai meglazultak, további 2,5 millió márkát. Az adósságot, amit öt-hat év alatt főlhalmozott, háromnegyed év alatt vissza kellett fizetni. Ezt a még Németországnál gazdagabb ország sem bírná ki az összeomlás veszélye nélkül.

Ugyanezen idő alatt Magyarországról is kezdtek visszaszivattyuzni a külföldi hitelezők rövidlejáratu pénzeiket, mert egy kalap alá fogták Németországgal és Ausztriával. A külföldi hitelezők bizalmatlansága megmaradt a háboru alatti mentalitásnál. Nagyjában ezek adják inagyarozatát, hogy Németországgal kapcsolatban Magyarországon is kiüött a pénzügyi krízis.

Nem rózsás a helyzete annak, akinek kölcsönt nem adnak, de az események arra tanítanak, hogy a legrosszabb dolga mégis csak az eladósodott embernek van.

A londoni tárgyalások eredményeképp Németország újabb kölcsönt kap

Nagyjelentőségű javaslatokat terjesztettek elő a delegátusok — Az albizottság hárompontos javaslata — Barátságos mederben folynak a tárgyalások — A német külügyminiszter Stimson államtitkárt meghívta Berlinbe — Hoover elnök új javaslata — Gazdasági szövetség készül Amerika, Anglia és Németország között Befejeződnek a londoni tanácskozások

Londonból jelentik: A londoni konferencia ma délelőtt tíz órakor nyílt meg újra. Az aiton Mac Donald Stimsonnal együtt lejtett be, amikor a többi delegátusok már összegyűltek. Mac Donald arcán rendkívül komor kifejezés uralkodott és a többi delegátusok is komoran, elgondolkozva tekintettek maguk elé. A tanácskozásról kommunikét bocsátottak ki, amely szerint bizonyos kérdéseket újból a pénzügyminiszteri értekezlet elé utaltak. A tanácskozásonak egyébként a tegnapi pénzügyminiszteri jelentések alapján határozottan sikerült előbbre jutniok és most már csak technikai kérdések kerülnek a pénzügyminiszterek bizottsága elé. A pénzügyminiszteri bizottság végleges jelentését csütörtökön délelőtt készíti el.

Curtius nyilatkozik

Curtius német külügyminiszter ma nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy a Németországnak nyújtandó pénzügyi segély ideiglenes formájában sikerült megállapodniok. Ez a forma megfelel az eddig még nyilvánosságra nem hozott pénzügyminiszteri javaslatnak és eszerint meghosszabbítanák a rediscont hiteleket, a magántőke nem vonná vissza németországi beruházásait és rövidesen kibocsátanák a rövid lejáratu kölcsön kötvényeit. A tanácsko-

zások délben egy órakor értek véget és azok a jelentések szerint barátságos hangulatban folytak le. A megbeszélések a Németországban kihelyezett idegen tőkék stabilizációja körül forogtak.

A délután folyamán a német delegáció szóvivője újból informálta a sajtót és kijelentette, hogy a konferencián bizonyos előrehaladás történt. *A kijelentés szerint a tegnap délutáni pénzügyminiszteri értekezlet a következő három pontot vitatta meg: 1. az eddigi 100 millió visszleszámítolási hitel meghosszabbítása, 2. a magánhitelek meghagyása és 3. hogyan lehetne újabb rövid lejáratu kölcsönt folyósítani a Birodalmi Banknak?* Ma délután Curtius egyébként tárgyalta Stimsonnal, Hendersonnal és Brianddal, míg holnap ismét tárgyalásokat folytat a francia delegátusokkal, valamint az olaszokkal is.

A londoni tárgyalások titokban folynak. Ennek a titokzatosságnak a következménye, hogy minduntalan ellenőrizhetetlen és többnyire pesszimisztikus hírek terjednek el a tárgyalások menetéről. Azok a külföldi lapok, amelyeknek tudósítói közvetlen közelről figyelik a londoni tárgyalásokat, optimisztikusan ítélik meg a helyzetet.

Csütörtökön este hazaindul a német delegáció

Nem igaz az, hogy a tárgyalások nem haladnak előre, mert nagyjelentőségű konkrét javaslatok hangzottak el a résztvevő államok delegátusai részéről. A ma esti helyzet arra enged következtetni, hogy a konferencia holnap este véget ér. A londoni British-United Press jólétesült forrásra hivatkozik és azt írja, hogy a német delegáció közölte a berlini külügyi hivattal, hogy csütörtök este hazaindulnak Londonból.

A pénzügyminiszteri albizottság ma egész nap ülésezett és tanácskozásai folyamán az alábbi három legfontosabb javaslat hangzott el:

1. A német birodalmi bank 20—25 millió fontnyi tartozásának esedékességét meghosszabbítják.
2. Németország összes rövid lejáratu kölcsöneinek határidejét meghosszabbítják, illetve stabilizálják.
3. Németország számára egy új 20—25 millió fontos kölcsönt nyújtanak, melyet a német nagyipar garantál.

A francia megbízottak a fenti javaslatok köztü az első kettőt elfogadták, de a harma-

Londonból jelentik: A teljes miniszteri ülés megegyezett abban, hogy a német Birodalmi Banknak újabb 20 millió fontos hitelt nyújtanak. A ma délutáni tanácskozásokon állapítják meg azokat a feltételeket, amelyek mellett a kölcsönt Németországnak garantálnia kell. Curtius ma este az olasz, holnap pedig a francia delegátusokkal tanácskozik.

Londonból jelentik: A tőzsde élénk figyelemmel kíséri a miniszteri konferenciát és a jegyzések csak az árfolyamok korlátain belül történnek. Maga a tőzsdei forgalom erősen korlátolt. Élénken kolportálják azt a közleményt, hogy két

dik pont elfogadására nézve eddig nem mutatnak hajlandóságot. A tárgyaló teremből kiszivárgott hírek szerint a Németországnak nyújtandó kölcsönnél Anglia 15 millió fontnyi részesedést vállal.

A tanácskozások barátságos mederben folynak. A pénzügyminiszterek ma a Carlton szállodában együtt fogyasztották el a villásreggelit. Curtius tegnap Hendersonnal tárgyalta, ma Stimsonnal, majd pedig Brianddal folytatott hosszabb tanácskozásokat. A német külügyminiszter holnap reggel az olasz delegációval kezdi meg a tárgyalásokat.

Az amerikai államtitkár Berlinben

Curtius dr. német külügyminiszter ma újból meghívta a Londonban időző összes delegátusokat Berlinbe és hangsúlyozta, hogy feltétlenül számít arra, hogy Stimson amerikai államtitkár is Berlinbe jön.

Holnap délután Londonban a delegátusok teadélután rendeznek, amely fél öttől fél hétig fog tartani.

Londonból jelentik: György Király Mac Donald miniszterelnököt kihallgatáson fogadta.

hét alatt tizenhétmillió fontot tett ki az aranyforgalom.

Athénből jelentik: Politis külügyminiszter ma fogadta a külföldi hírkapirókat, akiknek kijelentette, hogy Görögország a moratórium tervé-

vel nem foglalkozik, mert nem járulhat hozzá egy olyan tervhez, amely más államnak anyagi előnyt nyújt, Görögország hátrányára. Bár Görögország nem ellensége egy államnak sem, azonban más állam számára anyagi könnyítést jelentő tervezet-hez csak abban az esetben járulhat hozzá, ha abból semmi hátrány nem származik Görögországra.

Berlinből jelentik: A birodalmi elnök ma

Hoover elnök új javaslatot tesz az összes államok bankházainak

Washingtonból jelentik: A külügyi hivatal közlése szerint Hoover elnök újabb javaslatának az a lényege, hogy az összes államok bankjai és bankházai fentartsák a jelenlegi hitelkereteket. Németországnak a birodalmi bank utján lehetővé tennék, hogy ellenőrizze a devizapiacot és így megakadályozza a tüke kiszivárgását. Hoover újabb javaslatának nincsen moratórium jellege és az csak németországi viszonylatban a jelenlegi hitelkeretek fenntartása mellett, mintegy időt akar adni a hosszulejárta kölcsönök kidolgozásához, amelyekkel a rövid lejáratuakat akarják helyettesíteni. Az érdeklődés, amelyet Franciaország Hoover újabb javaslata iránt tanusít, azzal magyarázható, hogy Franciaország is a kooperatív megoldás mellett van. Amerikának az a véleménye, hogy a Hoover-javaslat elfogadásával ismét sikerül a bizalmat helyreállítani.

Londoni politikai körök véleménye szerint a Hoover-javaslatnak az a szerep jutna, hogy a mai válságos helyzetet könnyítsen, míg az általános segítségére vonatkozó intézkedések szeptemberben történjenek meg. A Daily Express mai száma egyébként „Nyílt szavak Franciaországhoz” címmel rendkívül érdekes cikket közöl. A lap élesen kritizálja a francia delegáció magatartását és leszögezi, hogy Európának az a tragédiája, hogy a francia politika a háborús szellemet véglegessé akarja tenni és Németországot még mindig ellenségként kezeli. A francia politika ugyanis még mindig csak súlyos feltételekkel akar Németországon segíteni. Ennek a magatartásnak csak az lehet a következménye, hogy Amerika, Anglia és Németország gazdasági szövetségre lépjenek és Franciaországot vazallusává együtt szeparálják a világtól. Ez a szövetség oly jelentőséggel bírna, hogy Franciaország

egyszakaszos rendeletet bocsájtott ki, amelyben utasítja a magánbankokat, hogy abban az esetben, ha a Birodalmi Bank leszállítaná bankjegyalomnányának aranyfedezetét, úgy azt a magánbankok is kötelesek leszállítani. Viszont abban az esetben, ha a Birodalmi Bank aranyfedezetét fölemelné, a magánbankok kötelesek ehhez az új arányhoz alkalmazkodni. A rendelet 22-én életbe lépett.

hatalmas katonai ereje teljesen tehetetlen lenne a szövetséggel szemben.

— Anglia és Amerika végeredményben nem egyezhetik bele abba, — írja a lap — hogy Németországban a káosz legyen urrá és hogy Németország a szovjet karjaiba essen. Ez

Titulescu végleg visszavonul a politikától

Kijelölték utódját — Uj orientációt keres a nemzeti-parasztpárt — Argetoianu új pártja — Madgearu nem fogadta el a mandátumát

Grigore Filipescu nem megy Párisba

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai élet egyik érdekessége az az akció, amelyet Vlad Aurel kezdeit a nemzeti-parasztpárt keretében. Ez a mozgalom nem céloz mást, mint a pártot kissé jobb oldalra terelni. Politikai körökben az a vélemény, hogy a nemzeti-parasztpárt őszi kongresszusán már a Vlad-féle elgondolás érvényesül, ami annál könnyebb, mert Stere Constantin, aki annak idején a párt baloldali szellemű programját elkészítette, már nincs a pártban és így érvényesíteni lehet az enyhébb elveket.

A másik érdekesség Titulescu duzzogása. Titulescu nagyon elkedvetlenedett, mert az utóbbi időben kormányrésztől több támadás érte. Szemére vetették, hogy módjában állott volna a külföldi lapokban megjelent kormányellenes támadásokat leszerelni, de nem tett errefelé lépéseket. Ehhez hozzászámítva korábbi belpolitikai kudarcait, érthető, ha Titulescunak elment a kedve a politikától, olyannyira, hogy még londoni tisztségéről is le fog mondani. Arról nincs szó, hogy visszatér az országba, hanem továbbra is külföldön marad. Titulescu lemondási tervje olyan komolyak, hogy már utódját is emlegetik. Különösen két politikusként van a legtöbb kilátása arra, hogy

a szövetség a reparációk és a revízió problémáját majd nem a gyűlölködés, hanem a jelenkor szellemének megfelelően fogja megoldani.

Budapestről jelentik: A Frontharcosok Egyesületének Nemzeti Pártja ma a következő táviratot intézte Mac Donald angol miniszterelnökhöz:

„Hösi kötelességünket teljesítjük akkor, amikor az ötszáz ezernyi magyar áldozat nevében felhívjuk a londoni konferencia figyelmét a megcsontított Magyarország szenvedéseire. Hisszük, hogy azok az urak, akik most az angol fővárosban a világ megsegítéséről tárgyalnak, nem fognak megfeledkezni tárgyalásaik során a sokat szenvedett Magyarországról sem.”

Londoni meghatalmazott miniszter legyen: Burleanu Tilica és Gatovszky Nicolae.

Nem érdektelen egyébként, hogy Argetoianu belügyminiszter új párt alakításán fáradozik. Ezt a „Viitorul” közli olvasóival és valószínűleg van is némi alapja. Ugyanakkor Iorga elhatározta, hogy kiépíti pártjának szervezetét. A lapok egyhangúan megállapítják, hogy ez újabb következtetés a párt nélküli miniszterelnök részéről. Iorga megbízta Ramnicul Munteanút, hogy utazza be az országot és készítse el a Iorga-párt újjászervezését.

Nagy feltűnést keltett, hogy Madgearu, akit a nemzeti-parasztpárt Neamtiban jelölt, nem fogadta el a jelölést. Madgearu kijelentette, hogy a neamt-i mandátumot csak olyan ember kaphatja, aki ismerős a választókerület polgárai előtt.

Bucurestiből jelentik: A lapok egy része ellenőrizhetetlen híreket közöl arról, hogy Titulescu londoni követ lemond állásáról és Bucurestibe költözik, ahol mint magánember fog élni. Utódja a hírek szerint Antoniadé lesz. Ugyancsak felmerült ismét az a hír, hogy Grigore Filipescut párisi követé nevezik ki, de ezt Filipescu lapjában megcáfolja.

„Pest rózsája”

Pilis Róza legragyogóbb élete, öreges hanyatlása és remete-halála.

Irta: KRÚDY GYULA.

II.

Róza asszony elérte vágyát, saját otthona volt, ahol vendégeit mindig fehér ruhában, Blahánés kedvvel, pezsgő, franciás szellemességgel, alázatosan várta a lépcső följáratánál. Urnő volt és rabnő volt egyszerre. A szerelme rabnője, királyok urnője, — amint a régi iskola szerint mondták.

A Magyar-uccai házban olyan kellemetesen és langyosan telt az idő, mint valaha Dubarrynál a francia király idejében.

Az inkognitójukat Pesten élvező királyok a melléjük beosztott „Nachtmeisterek” révén a legrövidebb bejelentéssel léphettek be a házba.

Esterházy, aki gárdatiszt korában sokszor teljesített szolgálatot uralkodó személyiségek mellett: a velszi herceg után elvezette a magyar fővárosban átutazó perzsa Sahot, a gyakran itt időző Milánt, a szerbek exkirályát Rózához, akit ilyenkor barátnők kara koszorúzott. Szép, hozzáillő barátnői voltak... Egyikből az egyiptomi kedve is vitt mintát Kairóba, Színésznek, különösen a Népszínház fénykorában kerestek módot a Madame Róza estélyein való megjelenéshez.

A legenda szerint a német császár Budán tartott felköszöntője után feketekávézni és elismerést hallani ugyancsak Róza asszony szalonjában jelent meg, bár ilyesmit a harciköltőről és puritánról nem lehet föltételezni.

De a fantázia szárnya röpi a mind nevezetesebb szerepet játszó hölgy körül.

Résztvett Bosznia és Hercegovina okkupálásában a Kállayval való barátsága révén. Fhallóczy Lajos a bécsi kabinetirodából jövet itt cserélte ki az udvari pletykákat a pesti in-

formációkkal. Szemere Miklós neki mondta tollba híres Széchenyi-pohárköszöntőjét, amely így végződött: „Nem boldog a magyar”. A mult és jelen legnagyobb parlamenti orátora nevezetes beszédeiből, amelyeket az egyház-politikai viták alatt mondott, itt tartott főpróbát.

Az ezüst daruban, amelyben Madame a látogatógyereket gyűjtötte, külföldi politikusok, kormányzók és magasrangú katonák éppen úgy leadták névjegyeiket, mint akár valami követségénél. A nő ész, az asszonyfurfang, Vénusz leghatalmasabb követségénél.

Róza azonban írók és költők nélkül nem élhetett, mint akár a Wohl-nővérek, akár Buljovszky Lilla, akik ebben a korszakban tartják irodalmi szalonjaikat.

Érzelmes nő volt, aki még a diplomáciai játékok közepette sem tudta elhallgattatni a szívet.

Mindig kellett lenni körülötte egy költőnek, akibe életre-halálra szerelmes legyen.

A királyok és hercegek után kiszellőztetvén szalonját, a Muzsa-fiak látogatását várta. Verseket, beszélgetést és regényeket írt, amelyeknek meghallgatásához írókra volt szüksége. (Mint később szíriéseket is gyűjtött maga köré műkedvelői előadásaihoz.)

Néha csak egy feketekörmű költő volt az, aki Róza bizalmát bírta. A pirosorrú Erdélyi Gyula („Szilveszter”) Budáról hozatott költőket, míg Malonyai Dezső, akivel Párisban ismerkedett meg utazásai közben, a modernebb írókat mutatta be a Magyar-uccai szalonban. Legkésőbb egy Pasics álnevű, félig hirlapíró, félig korhely hordta a környékbéli kocsmákból a költőket Róza asszony mulattatására.

Költő tehát mindig volt a háznál: „Buljovszky” mindig kosztolt itt és a földszinten otthont is kapott.

Malonyai azonban egyszer egy fiatal íróval a megjegyzéssel mutatott be Rózának,

hogy ő róla mintázták Toldi Miklós alakját az Arany János-szoborhoz.

Ebből az ismeretségből majdnem tragédia lett. Róza tulkomolyan vette a maga „Buljovszky”-ját és miatta regényes körülmények között meg akart halni. Pisztollyal keresztül-lötte a helvet szíve fölött.

A színészek közül Ujházi és Szirmai urak sokkal mulatságosabb emlékekkel távoztak a barátságos házból.

„Pest rózsája” fölött multak az évek, még az írói dicsőség sem állította meg a szálló napokat, amely írói dicsőség Pilis Róza néven kiadott kötetei révén érte.

A gavallérok és költők még egy darabig hordozták hónuk alatt a „Pitypalatty” című kötetet, aztán ott felejtették valahol, mint Róza asszonyt is kezdte elfelejtgetni a világ. Utolsó szerepeit Ferenc Ferdinánd előtérbelépése idején játszotta, aki a hervadt rózsát tüntette ki bizalmával a magyarok közül, hiába akarta jobb irányba vinni Pályi Ede doktor.

A háború végképen elfelejtette Pilis Róza nevét, bár Pilisen, az ujonnan épített régi házból hadikórházat szervezett. Nemesszivű honleány módjára vette ki részét a szerencsétlenségéből, mert általában fenkölt jellemű, ritka szívósságu, iótkönyv lelkű asszonyság volt, amely tulajdonságának megmondható mind azok, akik rokonszenvét bírták. Szegények és költők.

— Életem eliramlott! Barátaim a másvilágon várnak. Csak azt nem tudom, hogy mi lesz Életem gróffal! — mondá néhány év előtt Róza.

Gyönyörű regény maradt utána, lezárult életévek. Egy soha vissza nem térő, patetikus, szerelmes, művelt korszaka Magyarországnak, amikor a férfiregényhősök mellett a nők is igyekeztek regényhősnők módjára élni, szeretni, meghalni. Senki se bántotta meg, hogy ismerte. (Vége.)

Hihetetlen vádak Lupu György dr. aradi tenniszbajnok ellen

A bucuresti-i Universul fantasztikus hiradása — A lap szerint Lupu dr. a bucuresti-i tenniszklub ruhatárából pénzt tulajdonított el. — Dr. Lupu Györgyné nyilatkozata — A tenniszbajnok már 17-én elutazott Bucurestiből — Fatális tévedés vagy politikai bosszu

Az Universul című bucuresti lap szinte hihetetlennek látszó ügygyel foglalkozik, melynek szereplője Aradon is általánosan ismert.

A cikk adatai szerint, a külügyminisztériumhoz panaszok érkeztek Lupu György külügyminiszteri konzul ellen, akit erre az állására a nemzeti-parasztpárti kormány nevezett ki. A panaszok szerint, Lupu konzul a bucuresti-i tennisz-klub ruhatárában elhelyezett és klubtagok tulajdonát képező ruhák zsebeléből pénzt tulajdonított el.

A tennisz-klub játékosai, melynek Lupu is tagja, régebb idő óta észrevették, hogy a ruhatárban elhelyezett kabátokból és tárcákból pénz tűnik el. Az esetekről jelentést tettek Iacobici tábornoknak, a tennisz-klub elnökének, aki elhatározta, hogy nyomára jön a tettesnek. A klub egyik szolgáját tehát elbujtatta a ruhatár mellé, a kabátok zsebeiben pedig előzetesen megjelölt bankjegyeket helyeztek el.

A szolga rövid ideig maradt elbujva, mert — mint a lap írja — csakhamar megjelent Lupu konzul a ruhatárnál, ahol senkit sem látott tartózkodni s hozzákezdett a zsebek és tárcák átkutatásához s azután eltávozott a ruhatártól.

A szolga jelentést tett felfedezéséről a tábornoknak, aki Lupu Györgyöt nyomban behívatta a klub irodájába, ahol átkutatták zsebeit s állítólag megtalálták nála a már előzőleg megjegyzett bankjegyeket. A lap szerint a konzul mindent beismer. A felvett jegyzőkönyveket már az illetékes hatóságok elé terjesztették, a konzult azonban nem tartóztatják le.

A nagy feltűnést keltő és teljességgel hihetetlennek látszó hír alapján felkerestük Lupu György dr. Aradon tartózkodó feleségét, aki a következőket mondotta:

— Képtelenségnek tartom az egész hírt, amelyet a bucuresti-i lap közöl. Annival is inkább hihetetlen, mert Lupu Györgynek semmi költséges passziója nem volt, — kezdett anyagi viszonyok között élt és él. Bucurestiből tizenhetedikén jött el, vasárnap utazott át Aradon, mert a Semmeringre ment versenyre. Már Bucurestiről kaptam tőle értesítést, hogy oda érkezett s utját tovább folytatja.

Mindenesetre, ha valami kellemetlensége lett volna a tennisz-klubban, elmondotta volna. Említést sem tett azonban semmiről és én azt

Rothermere lord távirata a magyar óceánrepülőknél

Detroit polgármesterének üdvözlése Budapesti főpolgármesterének.

Endresz és Magyar óceánrepülők ma táviratot küldtek Rothermere lordnak, melyben megköszönték a nekik küldött tizezer dollárt. Rothermere lord Baden-Badenből a magyar óceánrepülőknél az alábbi sürgőnyt küldte:

„Sok köszönet az Önök sürgönyéért! Végcsodát vívtak ki Magyarországnak. Kívánom, hogy dicsőségüket sokáig élvezzék. Lord Rothermere”.

Majd Rothermere lord üdvözölte Ripka Ferenc dr.-t, Budapest főpolgármesterét, aki ugyancsak üdvöző táviratot kapott Detroit polgármesterétől is.

hiszem, hogy valami fatális névcsereről lehet csak szó. Esetleg az is lehet, hogy éppen konzuli állása miatt politikai hajszát indítottak ellene. A lapot, amelyben a súlyosan kompromittáló közlemény megjelent, még ma elküldöm utánna, hogy védekezhesen e rágalmak és vádak ellen.

Bár a kinevezés, az állás adatai egyeznek Lupu György dr. adataival, mégis a legteljesebb fenntartással kell fogadnunk a hírt. A külföldi viszonylatokban is közismert és jövő tenniszbajnok, Lupu dr. most lett professzionista játékos, ha tehát az események megfelelőnek a valóságnak, a bucuresti-i tenniszklubnak kellett volna az elsők között lenni, amely tiltakozását jelenti be Lupu György dr.-nak professzionista játékosá történő átminősítése ellen.

Ez azonban nem történik meg, sőt ezzel szemben Lupu György dr. részt vesz a semmeringi tenniszversenyeken.

Románia budapesti követe Aradon

Interju Grigorcea meghatalmazott miniszterrel a készülő román-magyar kereskedelmi tárgyalásokról, a magyarországi helyzetről és az általános romániai gazdasági viszonyról — Aulón teszi meg az utat Budapesttől Sinaiaig — Családja kíséretében utazik Grigorcea meghatalmazott miniszter

Az Aradi Közlöny munkatársának érdekes nyilatkozatot ad a miniszter rövid aradi tartózkodása alatt

Ma este a Fehér Kereszt szálloda előtt elegáns, hatalmas Buick-autó állott meg, amely Bp. 28-946 rendszámot viselt és amelynek lámpája mellett román zászlócskát lobogtatott a szél. Az autóból pedig csakhamar egy magas, öszülő ur szállott ki három hölgy társaságában.

És rövidesen elterjedt a korzón annak a híre, hogy a budapesti autón Grigorcea. Románia magyarországi meghatalmazott minisztere érkezett Aradra, akit felesége, leánya és annak nevelőnője kísért. Az előkelő diplomata az autóból kiszállva a Városi kávéházba ment és annak terraszán fogyasztotta el vacsoráját.

A meghatalmazott miniszter már vacsora után volt és éppen a friss fővárosi lapokat olvasta, amikor az Aradi Közlöny munkatársa bemutatkozott neki és interjút kér tőle. Grigorcea nem az a típus, akit első pillanatra diplomatának nézne az ember. Lénvében nincs meg az a bizonyos diplomata-hüvösség és merevség, rendkívül szívélyes és barátságos. — de az a mosoly, amellyel az interjút akarja elhárítani, a diplomatára vall.

— Hivatalos minőségben utazom át Aradon — mondja — és éppen ezért nem is nyilatkozhatom.

A feleletet olyan mosoly kíséri, amely mintegy azt is jelenthetné, hogy az interju ezzel véget is ért.

— Talán mégis — kockáztatjuk meg. Egy-két kérdést.

— Tessék.

— Honnan jön és hova utazik Excellenciás uram?

— Bucurestiről jövök. Aradon csak átutazóban vagyok és innen Sinaiaiba utazom. Bizonyára tudják, hogy a napokban kezdődnek meg a magyar-román kereskedelmi tárgyalások Sinaiaiban és ezeken mint Románia delegátusa én is résztveszek.

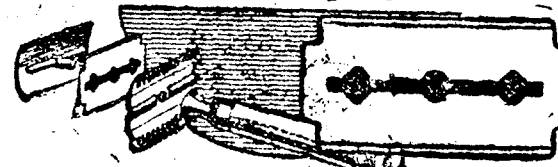
— Valamit a készülő tárgyalásokról, arról, hogy milyen eredménnyel kecsegtetnek azok és milyen kihatással lehetnek Románia és Magyarország jövődjére?

— Erre vonatkozólag nem adhatok nyilat-

A tulnyomó többség

borotvakészletet és pengét használ.

Mindent itt kapható.

Kivonultak a védők a Ferro Chimica perének tárgyalásáról

Megakadályozták a védelem tanuinak kihallgatását.

Bucurestiből jelentik: A Ferro Chimica országszerte nagy érdeklődéssel kísért tárgyalásának mai napján a védelem képviselői bejelentették, hogy mivel a védelem tanuinak kihallgatását megakadályozták, elállanak valamennyi kihallgatásától. Ezután valamennyi védő, tiltakozása jeléül, elhagyta a tárgyalótermet.

kozatot. A tárgyalások most veszik kezdetüket és régi uzus az, hogy a tárgyalások megkezdése előtt vagy azok tartama alatt ne nyilatkozzanak róluk, mert esetleg befolyással lehetnek azok kimenetelére.

Nem mondja ki, de az arcán, a mosolyán lehet látni, hogy sok reménnyel indul el a Sinaiai tárgyalásokra és hogy ez az ember, aki már régebben is sokat munkálkodott a román-magyar kulturközeledésen, meg van győződve arról, hogy eredménnyel fognak végződni a román-magyar kereskedelmi tárgyalások és hogy sikerül olyan kereskedelmi szerződést kötni, amely mindkét ország gazdasági életére előnyös legyen.

— Excellenciás uram Bucurestiről jön — mondjuk. Talán valamit arról, hogy a jelenlegi magyarországi pénzügyi helyzet, amelyet bizonyára közelről ismer, kihatással lehet-e Románia gazdasági és pénzügyi életére?

— Ezt nem hiszem — mondja Grigorcea. Ismeretes, hogy úgy Németország, mint Magyarország jelenlegi pénzügyi nehézségeit a rövid lejáratu hitelek felmondása idézte elő. Romániában nincsenek rövid lejáratu kölcsönök és így nem következhet be hasonló helyzet itt is, mint a két említett országban. Más szempontból nézve, pedig a magyarországi helyzet nem lehet kihatással a romániai pénzügyi viszonyokra, mivel a két ország között egyelőre még nem olyan intenzív a kereskedelmi kapcsolat.

Ezzel aztán véget is érte az interju. A meghatalmazott miniszter összehajtja újságjait és készül az autó felé, amellyel még az este folyamán tovább utazott Temesvárra, mivel az éjszakát ott kívánta tölteni. Amikor bucsuzóni még valami érdekességet kérünk, utal az uborkaszézonra és megjegyzi, hogy meleg van és ilyenkor nem nagyon szoktak lenni érdekességek és szenzációk. És talán csak ebben az egyben nincs igaza Grigorceának. Mert ebben a melegben is vannak szenzációk, sőt a diplomatáknak most van csak igazán melegük, ott Anglia fővárosában — Londonban... (m. t.)

Milliókat érő nászajándékokat kapott már Ileana hercegnő

Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg átvette az ajándékokat — Károly király egy repülőgépet ajándékozott — Mária özvegy királynétól pedig három szoba művészileg elkészített butort

Ma érkezik Sinaiába a jugoszláv királyi pár

Bucurestiből jelentik: A cotroceni palotában tegnap fogadtatást rendeztek és Ileana hercegnő Habsburg Antal főherceggel átvette a nászajándékokat és az üdvözléseket. A palota nagytermében folyt le a recepció a jegyospár és az udvarmesteri hivatal főtisztviselőinek jelenlétében. Az ajándékok, amelyeket tegnap átvettek, több millió lejt érnek.

Károly király Özfelsége egy új repülőgépet ajándékozott a fiatal párnak. Mária királyné három szobára szóló művészileg kidolgozott drága butort ajándékozott. Erzsébet görög exkirályné pedig ezüst evőeszköz-készletet.

Tegnap érkezett meg Bucurestibe Doumer francia köztársasági elnök ajándéka, aki egy sévresi porcellán asztali étkező-készletet ajándékozott. Fassini báró Rómából egy renaissance stílusú tizenkét személyes ebédlőasztalt küldött.

A Vörös Kereszt-Egylet küldöttsége egy gyönyörű besszarábiai szőnyeget ajándékozott Ileana hercegnőnek. Ugyancsak szőnyeget nyújtott át a hercegnőnek a Principesa Ileana leányiskola Bucurestiből. Poienaru Maria nagyon értékes és történelmi nevezetességű bonboniert ajándékozott, amely eredetileg Carmen Sylva, Erzsébet királyné tulajdonát képezte. Valeanu tábornok szintén sévresi porcellán-készletet nyújtott át a hercegnőnek, a görögkeleti országos nőegylet egy briliánsokkal ékesített keresztet, a cserkészek ezüst-készletet, Voinescu Alice, Scodrea és Romalo kisasszonyok két gyönyörű képeret és egy ezüst-lámpát ajándékoztak. A kisasszonyok együtt jártak Ileana hercegnővel a festőiskolára. Ud-riski egyetemi tanár, szenátor kopenhágai porcellánt ajándékozott. Nimerower rabbi, az

Színház — Irodalom — Művészet

* Tátray Kornélia hangversenyének nő tanfolyamot nyit Aradon. Tátray Kornéliának, a zongoraművésznőnek és a nagyhirű énekesnőnek minden jogában meg van arra, hogy az első között enlegesség. A művésznő mindazt a tudást, amit évek megfeszített munkájával szerzett, most Aradon akarja értékesíteni. Ének- és zongoratanítási tanfolyamot szándékozik nyitni, hogy itt a tehetségeket kiemelje a szürkeségből. Tátray Kornélia iskolájával kapcsolatban intim hangversenyeket is rendez, hogy ezzel állandóan ébrentartsa a művészet iránti szeretetét.

* Steinhardt Géza teljes társulata és Weygand Tibor vendég szerepel július 28. és 29-én, kedden és szerdán a Városi Színházban. A budapesti Steinhardt Színpad tizenhárom tagú együttese Steinhardt Gézával, a legnagyobb magyar komikussal az élén, kedden, július 28-án kezd meg háromnapos vendégszolgálatát a Városi Színházban. Az előadásokon fellép a legnépszerűbb rádió- és gramofonsztár, Weygand Tibor is, aki a legújabb slágereket mutatja be a közönségnek. A fentiekhez szinte felesleges kommentárt fűzni. Mert aki az utóbbi évben figyelte Budapest színházi életét, tudja, hogy milyen előkelő pozíciót foglal el Steinhardt színháza, az egyetlen, mely a szezon tulnyomó részében társul házak előtt tartotta előadásait. Steinhardt művészete mellett a kitűnő érzékkel összeállított műsor, no meg a reánk színészgárda, amelyet Steinhardt maga köré toborzott, járult hozzá, hogy a Steinhardt Színpad Budapest legjobban menő színházává váljon. A társulat sorában ott látjuk: Tamás Benőt, Szirmay Vilmost, Sereghi Andort, Kajfika Gyulát, Knochné, Kerékgyártó Olgát, Faragó Sárít és Somlár Steit. A kíséretet a népszerű Huber zeneszerző és karmester látja el. Jegyek elővételben rendez színházi árban a téli színház pénztáránál.

Uniunea Evreilor képviselőjében egy nagy bucharai szőnyeget nyújtott át. Az udvarhölvek egy régi bizánci képet és egy kristály üveg-készletet adtak. Bucharai szőnyeget ajándékozott a kikötők autonóm intézete. Argetoianu miniszter hat ezüst tálcát, Siidenec ezredes hadsegéd két ovális ezüst tálcát, Victor Antonescu egy nagy ezüst gyertyatartót, Pascu Candrea egy macedóniai népviseleti ruhát, Jalea kolozsvári szobrász pedig egy bronz-fejet ajándékozott.

Az esküvőre már érkeznek külföldről a vendégek. Mára várják Sinaiába a jugoszláv királyi párt.

Ileana hercegnő esküvője alkalmából a csatlott területek törvényhatóságai is ki akarják mutatni a hercegnő iránti szeretetüket és ezért elhatározták, hogy nászajándékként az esküvő alkalmából többmillió lejt alapítványt létesítenek.

Csökkenteni akarják a magyar képviselői fizetéseket

Együtt marad a parlament rövid időre — Redukálják a költségvetést — Megadóztatták a képviselőhöz és felsőház tisztikarát — Igazolták a képviselői mandátumokat — A magyar parlament ünnepelte a diadalmos óceánrepülőket

Budapestről jelentik: Ma délelőtt egyenyed 11 órakor Apponyi Albert gróf körelnök 200 képviselő jelenlétében nyitotta meg a képviselőház ülését. Először a négy igazoló bizottság terjesztette be jelentését, amely szerint 238 mandátumot végleg igazoltak, míg hárommal formahiba miatt visszautasítottak.

Ezután a tisztikar megválasztása következett. Elnöknek 173 szavazattal ismét Almásy Lászlót választották meg. Tizenöt képviselő tartózkodott a szavazástól. Aelnökök ismét Puky Endre és Czettler Jenő lettek. A felsőház is ülést tartott ma. Itt is a régi tisztikart választották meg.

A képviselőház megnyitására a diplomáciai páholyban megjelentek Enyresz György és Magyar Sándor a „Justice for Hungary” két diadalmos repülője. A képviselőház tagjai éljenzéssel fogadták a pilótákat, akikhez Almásy elnök intézett üdvözlő beszédet. A felsőházban is megjelent később a két pilóta, ahol Széchenyi Bertalan üdvözölte őket.

A bécsi Aero Szövetség egyébként ma táviratot intézett a magyar Aero Szövetséghez, amelyben ezt arra kéri, hogy közöljék a két magyar pilótával, hogy az osztrák Aero

Megkezdik működésüket a kerületi vezérfelügyelőségek

PETER JULIAN dr. a temesvári kerületi vezérfelügyelőség főnöke — Takarékoság az egész vonalon.

Temesvár. A kormányzóságok felosztása küszöbön áll és helyüket a kerületi vezérfelügyelőségek veszik át. Valószínűleg már a holnapi nappal megtörténik az átalakulás, amely nem tekinthető pusztán névcserevének, mert a kerületi vezérfelügyelőségek jelentősen szűkebb keretek között folytatják a kormányzóságok munkáját.

A kormány már ki is nevezte a temesvári kerületi vezérfelügyelőség főnökét Peter Julian személyében. Az ő feladata likvidálni a kimult kormányzóság intézményéből mindazt, ami felesleges. Elsősorban leépítik a tisztviselők 75 százalékát, akiket részben a különböző minisz-

Sulyos vádak Miclescu Ion volt CFR. igazgató ellen

Használhatatlan jegynyomógépek vásárlásával vádolják Miclescut.

Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság fegyelmi bizottsága most kezdte meg Miclescu Ion volt igazgató ügyének tárgyalását, aki az anyagbeszerzési osztály vezetője volt. A vád szerint Miclescu — mint az anyagbeszerzési osztály főnöke — sulyos szabálytalanságokat követett el, ami által károsodás érte az államvasutakat. Az ő utasítására rendeltek a vasút részére Pantze-típusú vasúti jegynyomógépeket, annak ellenére, hogy a különböző vasúti ellenőrző szakvélemények ezeket a gépeket a szolgálatban használhatatlannak minősítették.

A vád szerint a rendelések Vidrighin vezérigazgatósága idején történtek és a rendelések összege közel 12 millió lejt tesz ki. A fegyelmi bizottság tárgyalása folyamán megállapítást nyert, hogy a vasúti vezérigazgatóságnál számos jelentés volt, így Polizu mérnök, valamint Paunescu és Mihaiescu mérnökök részéről, akik jelentésükben tiltakoztak a jegynyomógépeknek bevezetése ellen. Ennek dacára Miclescu igazgató ismételtén rendelt a Pantze-cégtől gépeket.

A fegyelmi bizottság július 27-én dönt a volt igazgató fegyelmi ügyében.

Szövetség tiszteletbeli tagjaivá választotta és az arany sportéremmel tüntette ki őket. Egyébként ma folytatták a „Justice for Hungary” postájának kihordását. A hercegprimás nyolc és Almásy László, a képviselőház elnöke szintén nyolc levelet kapott.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a kormány még rövid időre együtt akarja tartani a Házat, mivel törvényt kíván beterjeszteni, amelyben felhatalmazzák a költségvetés redukálására és kivételes gazdasági intézkedések foganatosítására. A bankkorlátozást augusztus 3-ig akarják meghosszabbítani, fokozódó könnyítésekkel.

A parlament gazdasági bizottsága ma foglalkozott a szociáldemokraták és a Gaál Gaszton pártja által beterjesztett javaslattal, amely szerint a képviselői fizetéseket 15, illetve 25 százalékkal akarják csökkenteni. Hír szerint a két párt a miniszterek fizetését is redukálni akarja.

A keresztény gazdasági párt mai értekezletén elfogadták Eszterházy Móric indítványát, amely szerint szükséges a parlament tagjaiból a parlamenti szünet tartamára egy véleményező és ellenőrző szerv megalakítása.

tériumokban, részben pedig egybeűt helyeznek el. De más tekintetekben is megtörténik a keretek szűkebbé tétele.

Ma átiratot intézett a város vezetőségéhez, amelyet megkérdezett, reális-e az idei költségvetése vagy sem. Amennyiben az előirányzott bevételek egyrésze bizonytalan, úgy az év folyamán csökkenteni kell a város költségvetésének végösszegét és lehetőleg könnyíteni kell az adózók helyzetén.

Peter Julian vizsgálatot folytat le az összes városi üzemeknél és ott, ahol túlzottan magas árakat talál, intézkedni fog azok csökkentése érdekében.

Tolvajüldözés revolverlövésekkel a Szabadság-téren

Két rendőr tulbuzgósága bofrányos jeleneteket provokált Aradon — Két revolverlövés egy állítólagos paprika tolvajra — A szemtanuk szerint összeverték a gyanúsítottat és édesanyját — Dr. Moga prefektus szigorú vizsgálatot rendelt el

Szinte páratlan bofrány színhelye volt ma a kora délelőtti órákban a volt Szabadság-tér. A bofrány főszereplője, de egyben szenvedő hőse is egy most katonaságát kitöltő, szabadságon levő cigánylegény volt, míg két másik szereplője az aradi rendőrség kötelékébe tartozott és ezeknek szerepe még nem tisztázódott teljesen. Az ügy néhány részlete azonban már most is tisztán áll az aradi rendőrség előtt. A bofrányos ügyről egyébként az eddig elhangzott vallomások alapján az alábbiakat számolunk be:

Bodorlea Toma pankotai piaci árus, aki reggel hat órakor rakta ki a Szabadság-téren zöldpaprikáját, a reggeli órákban jelentést tett a sarkon posztoló **Muntean** György nevű rendőrnek arról, hogy egy fiatal ember egy zsák paprikát lopott el tőle. A rendőr ekkor megkérdezte a piaci árustól, hogy felismerné-e a tolvajt és ez azt mondotta, hogy igen. **Muntean** György és **Bodorlea** Toma ekkor elindultak a tolvaj keresésére és a pankotai piaci árus egy cigánylegényre mutatva, azt mondotta:

— Ez az!

Izgalmas tolvajüldözés

A rendőr a cigánylegényhez, **Jancsika** Györgyhez lépett, akinek elmondotta, hogy **Bodorlea** Toma lopással vádolja és felszólította, hogy kövesse a rendőrségre. Az ügynek ez a része egyelőre még homályos. A rendőrök és a jeljelentő vallomása szerint **Jancsika** György ekkor színi kezdte a rendőrt és erőlyesen tiltakozott az ellen, hogy lopott volna és hogy a rendőrségre vigyék. Egyes szemtanuk ezzel szemben azt állítják, hogy a rendőr bánt durván a cigánylegénnyel, akit lökdösni kezdett. **Muntean** György végül is sipolt és erre a hívásra **Moga** Péter rendőr is megjelent a helyszínen, akivel együtt kocsiba tuszkolták **Jancsikát** és így akarták a rendőrségre vinni. A vallomások szerint egy cigányasszony, aki nyilvánvalóan anyja volt **Jancsika** Györgynek, ütlegelni kezdte a rendőröket és tiltakozott az ellen, hogy a legényt a rendőrségre vigyék.

Jancsika György azonban, amikor feltették a kocsira, alighogy az megindult, leugrott annak másik oldalán és futásnak eredt. A két

Jobb, vagy bal felé?

Vlad Aurel megerősíti azt a feltűnésteltető nyilatkozatot, hogy a nemzeti-parasztpártnak a szélső jobb oldal felé kell orientálódnia.

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt hatalmas feltűnést keltett az ország összes politikai köreiből **Vlad Aurel**nak a **Curentul**-ban közzétett nyilatkozata, amelyben a nemzeti-parasztpártnak ez a régi alvezére kijelentette, hogy a pártnak az eddigi demokratikus programjáról, a szélső jobboldali vizekre kell átteveznie. A párt vezetősége természetesen cáfolta a nyilatkozat hitelességét. A **Curentul** most általános meglepetésre leközi **Vlad Aurel** szászvárosi lapjának, a **Solia** Drep-tatei egyik cikkét, amelyet **Vlad Aurel** írt alá. **Vlad** ebben kijelenti, hogy teljes mértékben fenntartja a **Curentul**-ban néhány héttel ezelőtt megjelent és annyi kommentárra okot adott intervjúját.

Polemizál **Pavel Pavel**nek a **Kolozsvári Patria**-ban megjelent cikkével, mely szerint a parasztságot baloldali irányban kell vezetni és hangsúlyozza, hogy a román paraszti konzervatív szellemű, amely csak jobboldali irány felé tájékozódik. Az ország és a párt érdeke ennek az iránynak a követése, mondja **Vlad**, aki szerint a jelenlegi kormány nem jobboldali, hanem reakciós. **Vlad** végül cáfolja a nemzeti-parasztpárt vezetősége részéről az ő ügyében kiadott cáfolatot.

rendőr természetesen a legény után szaladt és az üldözés hevében teljesen érthetetlen és felháborító cselekedetre ragadtatta el magát. **Jancsika** György ugyanis a Szabadság-tér 17. számú átjáró házába menekült, végig futott annak udvarán és az udvar végén lévő fűskamrában keresett menedéket. A két rendőr mindenütt nyomában volt **Jancsika** Györgynek és amikor az udvarban lévő lakók kezükkel mutatták, hogy a cigánylegény merre menekült, az egyik rendőr előrántotta revolverét és azt kétszer is elsütötte. A lövések zajára a ház lakói, de a járó-kelők között is nagy riadalom támadt és nem tudták mire vélni, hogy mi adhatott okot arra, hogy a rendőrök elhez a legutolsó eszközhöz folyamodjanak.

A két rendőr ekkor **Jancsika** György után a fűskamrába ment és onnan csakhamar sikoltozás, jajgatás zaja hallatszott ki, majd pedig a cigánylegényt megvasalva hozták ki az udvarra.

Eddig szólnak tehát a vallomások. Főbb szemtanu állítása szerint azonban az ütlegelést már a Szabadság-téren a rendőrök kezdték, amennyiben a cigányasszonyt, aki fia védelmére kelt, bántalmazták. Egyesek állítása szerint a rendőrök a fűskamrában is súlyosan bántalmazták **Jancsikát** Györgyöt, akinek állítólag a nyakára léptek és úgy vasalták meg. Ezeket a részleteket, amelyek végeredményben meglehetősen fontossággal bírnak, természetesen a vizsgálat és a tanúk kihallgatása lesz hivatva tisztázni.

Revolverlövések a Szabadság-téren

Egy azonban tény és ezt úgy az eddigi vallomások, mint a szemtanuk állításai igazolják. Ez pedig az, hogy a békés Szabadság-téri házában ma délelőtt revolverlövés hangzott el, hogy a rendőri tulbuzgóság egy paprika-

Bélyegcsalással vádolt aradi trafikosnő

Nyilatkozik a monopolfőnök — A feljelentés szerint a monopolt 22.500 lejfel károsította meg a trafikosnő. A vizsgálóbíró holnap hallgatja ki az érdekelteket

Az aradi monopolvivatal főnöke, **Gh. Genescu** — mint az Aradi Közlöny jelentette —, bűnvádi feljelentést tett **Fleischer** Ella aradi trafikosnő ellen. Az ügyészség az ügyre vonatkozó iratokat az aradi rendőrségre tette át, amely a tegnapi nap folyamán tartott házkutatást a súlyosan megvádolt trafikosnő lakásán. A házkutatás alkalmával a rendőrség kiküldöttjei a bélyegvételre vonatkozó elszámolásokat keresték, amelyeket meg is találtak s azokat ma délelőtt terjesztették be az aradi ügyészséghez, ahol az ügy kivizsgálásával **Ludosan** Miklós vizsgálóbíró bízta meg a főügyész. A különös előzményű bélyegcsalásra vonatkozólag kérdést intéztünk **Genescu** monopolvivatali főnökhöz, aki a következőket mondotta:

— Tulajdonképpen nem bélyeglopásról van szó, hanem egy olyan csalásról, amelynek kiinduló pontját még eddig nem sikerült megállapítani. Ez év márciusában **Fleischer** Ella, aki a törvényszéken levő dohánytőzsde társtulajdonosnője, megjelent hivatalomban, hogy bélyegeket vigyen a tőzsde részére. Ötven darab ötven lejes okmánybélyegért kért, de ezzel szemben ötszáz darabot kapott, amelyért azonban csak az 50 darab után járó díjat fizette ki. A hivatal tehát 22.500 lejfel károsította meg. A hiányt a bélyegkészlet rovancsolásánál vetjük észre és rövid nyomozás után sikerült megállapítani, hogy a nagyértékű bélyegcsomót ki vitte el. Hasonló, bár jóval kisebb összegű tévedések előfordulhatnak, különösen akkor, amikor többen vásárolnak bélyegeket, azonban eddig még minden egyes esetben az illető tőzsdés, amint a tévedést észrevette, nyomban visszaszolgáltatta a kapott bélyeg-

Dinnye pálinka.

Ha dinnyéből pálinkát főz, föltétlen használja a „BAKTERIN” katalitikus erjesztőmet. A nehézen erjedő dinnyecsefrét gyorsan elerjeszti. Az alkoholtartalmat lényegesen növeli. A pálinka ízét megjavítja.

Dávid István

vegyésszámológár ARAD, Str. Gheorghe Popa (volt Ferdinand-uca) 1. szám.

tolvaj elfogatásáért — akinek bűnössége még egyébként sem nyert bebizonyítást — köckára tette azt, hogy a vaktában a levegőbe bocsátott két revolvergolyó a ház valamelyik lakóját találja el, vagy behatoljon valamelyik lakásba és ott esetleg súlyosan megsebesítsen embereket. Ha másért nem, hát ezért meg kell indítani az eljárást a rendőr ellen, aki fényes nappal, a város középpontjában, egy ház udvarán, minden szabályzattól eltérőleg, egy komolytalan ügyből kifolyólag — fegyverét használta.

Mit mond a rendőrkesztor?

A bofrányos ügyvel kapcsolatban beszélgetést folytattunk **Moga** Romulus dr. rendőrkesztorral, aki a neki tett jelentés alapján részletesen ismertette az esetet, majd pedig így folytatta:

— A megindított vizsgálat természetesen eddig még csak a kezdet stádiumában van és így egyelőre még nem is lehet tisztán látni az ügyben. Nem lehet tudni, hogy bűnös-e a cigánylegény, hogy ő bántalmazta-e először a rendőröket, vagy pedig azok ütötték őt meg. Nem lehet még azt sem tudni, hogy mi készítette a rendőröket arra, hogy fegyverüket használják. Egyet azonban lejegyezhetek: az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot rendeltem el és annak befejezése után ha kell, megteszem a megtorló intézkedéseket. Egyelőre bővebbet az ügyvel kapcsolatban nem mondhatok.

Eddig tart **Moga** Romulus dr. rendőrkesztor nyilatkozata, amely minden bizonynyal megnyugtatólag fog hatni, annál is inkább, mert biztosítékát nyújtja annak, hogy a jövőben nem történhetnek meg hasonló rendőri tulbuzgóságok Aradon.

többletet. Az eset óta állandóan megfigyelés alatt tartottam **Fleischer** Ellát és sikerült megállapítanom, hogy másodizben is hasonlóan akart megkárosítani.

— A házkutatás alkalmával a rendőrség megtalálta az iratokat, amelyeket minden tőzsdetulajdonosnak vezetni kell és ahol a bélyegforgalomra előirányzott összeg 11.250 lejfel, tehát a jogtalanul elvitt bélyegek értékének felével fel van emelve. A feljelentéssel egyidejűleg a legszigorúbb házi vizsgálatot vezettem be annak megállapítása végett, hogy a trafikosnő nem-e valamelyik tisztviselőmmel egyetértőleg jutott a bélyegekhez, mert a kimutatásba ötven bélyeg van bevezetve.

Az érdekes feljelentés ügyében **Ludosan** vizsgálóbíró a holnapi nap folyamán hallgatja ki úgy **Fleischer** Ellát, mint a feljelentő **Genescu** a monopolvivatali főnököt.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: KÖNNYÜVÉRŰ NŐK. Szerelmi dráma a nagyvárosi életből. Szentimentális, de korántsem túlérzős meséje rendkívüli érdeklődést kelt a nézőben. Rendezője a híres **Frank R. Carpa**, főszereplői pedig a bájos **Barbara Stanwick** és **Ralph Graves**.

ELITE MOZGÓ: Ma utoljára, A SZENT ÉS RAJONGÓJA. Romantikus dráma. A főszerepekben: **Lyen Deyers**, **Gina Manes** és **Wilhelm Dieterle**.

GRADISTE MOZGÓ: Ma utoljára 7 és 9 órakor. A KINAI PAPAGÁLY. Kalandorfilm. Főszereplő: **Marion Nixon**.

H I R E K

Dr. Lakatos Ottó Aradon

Megszakította szabadságát, hogy részt vegyen a Minorita-rend nagygyűlésén. — Találkozás Magyar és Endresz Oceánrepülőekkel.

Dr. Lakatos Ottó, az aradi katolikus hitközség plébánosa ma érkezett haza Budapestről, ahol rövid három hetes pihenését töltötte el. A jövő héten kezdődik meg ugyanis Aradon az erdélyi Minorita Rend nagygyűlése, mely ezúttal első nagygyűlése lesz az önállóvá lett erdélyi provinciának s amelyen a Rómából kinevezett generális-asszisztens fog előkölnöknek érkezését szintén a napokban várják. Beszélgetést folytattunk hazaérkezése alkalmából dr. Lakatos Ottóval, aki mint mindig, most is lekötözött szívélyességgel és közvetlen kedvességgel állott rendelkezésünkre. Beszélgetés közben kedves epizódokat mesélt el budapesti tartózkodásával kapcsolatban:

— Rövid budapesti tartózkodásom alatt teljesen visszavonultan éltem. A Császár-fürdőben tartott kurámat szakítottam most félbe a jövő héten kezdődő három napos nagygyűlés miatt. Annyira nem vettem részt semmi-lyen, hogy Magyar és Endresz fogadtatására sem mentem ki a repülőterre. Azonban a véletlen folytán mégis sikerült találkoznom a pilótákkal a Gellért-szálló kapujában, ahová esti sétám alkalmával mentem le a Császár-fürdőből. Hatalmas tömeg állott sorfalat a szálló előtt, ahol a két oceánrepülő tiszteletére rendeztek bankettet. Igazán csak a véletlennek köszönhetem, hogy szemtől-szembe találkoztam velük. Minden este felkerestem a Gellérthegyi sziklatemplomot, mely valóban szép látványos helye a pesti közönségnek s akkor is oda igyekeztem. Néhány kiránduláson kívül sehova nem jártam, kizárólag a pihenésnek szenteltem ezt a három hetet. Néhányszor voltam Budán és az újabb igen nagy népszerűségnek örvendő Hármashegy kirándulóhelyen, melyet gyönyörű kilátói miatt keresnek fel sokan. Husz perc alatt lehet autóval feljutni a körülbelül 500 méter magasságban fekvő platóra, ahonnan valóban csodás kilátás nyílik egész Pestkörnyékére. Különösen mikor kigyulnak a város fényei... Különben azt hiszem, használt egészségemnek a kura és most újult erővel foghatok a munkához, mely a nagygyűléssel ismét megkezdődik számunkra.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Melegedő, jobbára derült idő, éjjel még erősebb lehűléssel.

— **Mária özvegy királyné születésnapja.** Bucarestből jelentik: Mária özvegy királyné mai születésnapján a patriarohatus székesegyházában istentisztelet volt, amelyen az összes miniszterek és a főváros hivatalainak vezetői megjelentek.

— **A pénzügyigazgatóságok fizetik a kiviteli prémiumokat.** Bucarestből jelentik: Megjelent a földművelésügyi miniszter rendelete a kiviteli prémiumok kiosztásáról. Eszerint a vámhivatal igazolványa alapján a pénzügyigazgatóság adja ki a kiviteli jutalmat. A vámigazolvány kiállítását két ellenőrzésen megy át, nehogy visszaélések történjenek.

— **Az érettségi vizsgálatok országos eredménye.** Bucarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztériumhoz eddig 77 érettségi-bizottság jelentése érkezett be a baccalauratusi vizsgákról. A jelentés szerint a jeleltek 70 százaléka felelt meg sikerrel az érettségi követelményeinek.

— **Megérkeztek a francia repülők Bucarestbe.** Bucarestből jelentik: Ma délelőtt megérkezett a fővárosba a vendégségbe jövő francia repülőraj. A repülőgépek a főváros felett tiszteletköröket írtak le, majd leszálltak a piperai légikikötőben.

— **Több mint három és félmillió a német munkanélküliek száma.** Berlinből jelentik: A most összeállított statisztika szerint Németországban az elmúlt héten a munkanélküliek száma 3 millió 665 ezer volt.

— **Pénteken indul a Zeppelin az északi sarkra.** Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin pénteken startol az északi sarkra. Az indulás pontos idejét eddig még nem állapították meg.

Osszeomlott a brassói kémkedési per legendája

Niculescu királyi vádbiztos nyilatkozata — Tendenciózus hírsztelesek a kémkedésről szóló hírek — Csupán vizsgálat folyik néhány tiszt és altiszt ellen

Országos szenzációt képezett a brassói kémkedés ügye, amelynek során számos letartóztatást eszközöltek úgy a katonai, mint a polgári hatóságok. Olyan hírek jelentek meg, mintha a kémkedés számai az egész országot behálózták volna és nemcsak a brassói, hanem a csernovitzi hatóságok is több előkelő állású egyént tartóztattak le, akik állítólag bele voltak keverve ebbe a kémkedési ügybe.

Az országos érdeklődés homlokterében álló kémkedési ügyben most szenzációs és nem várt fordulat következett be. Niculescu alezredes, királyi vádbiztos, aki az állítólagos kémkedési perben a vizsgálatot folytatja, ma olyértelmű nyilatkozatot tett, amelynek alapján az egész kémkedési vádat koholmányoknak és légből kapottnak kell tekinteni.

Az alezredes a leghatározottabban megcáfolja mindazokat a híreket, amelyek forgalomba kerül-

tek a brassói kémkedéssel kapcsolatban és ama nézetének adott kifejezést, hogy ha a hatóságok valóban felfedezték volna egy ilyen nagyarányú kémkedési szervezetet, gondoskodás történt volna arról, hogy ne kerüljön a nyilvánosság elé semmi sem a nyomozás folyamatáról, amely veszélyeztette volna annak eredményes befejezését.

— Semmiféle kémkedési ügy nem létezik — mondta a királyi vádbiztos — csupán egyszerű vizsgálat, mely egyes tisztak és altisztak ténykedését van hivatva megállapítani, amely szolgálattól idejükre vonatkozik. Ezek mindenben a katonai hatóságok rendelkezésére állanak, azonban az eddigi vizsgálat semmi vádpontot nem állapított meg terhükre.

— Az elterjesztett rémhírek, amelyek ezzel a vizsgálattal kapcsolatban napvilágot láttak, rendkívül károsak az állam biztonságának szempontjából.

— **Elítélték egy belügyminisztert, aki eladta a haditengerészet petroleumforrásait.** New-Yorkból jelentik: A Harding-kormány volt belügyminiszterét, Albert Fallt annak idején különböző csalásokért egy évi fogházra ítélték. Albert Fall ugyanis az amerikai haditengerészet petroleumforrásait eladta és azon százezer dollárt keresett. A volt belügyminiszter az ítéletet megfélembrezte, azonban a bíróság a felebbezésnek nem adott helyet, úgy, hogy Albert Fall a mai napon a Santa-féi fogházban megkezdte büntetését.

Nyári vásár

Hallatlan olcsóságok!

Szines tiszta len ruhavászon 60.— lef
Tiszta len női zsebkendő ... 20.— lef
Tiszta len férfi zsebkendő... 26.— lef
és minden más nyári anyag hasonló árban

RUTKAY & BOTYE

fehernemű üzletben
Arad, megveházzal szemben.

— **Meglazult a vasúti vágány a nagy hőségűl.** Bucarestből jelentik: Az okirályságban még a tegnapi napon nagy hőség volt és ennek folytán a bucuresti—ploesti-i vonalon a vasúti vágány annyira meglazult, hogy ha idejekorán nem veszik észre, komoly katasztrófa állott volna be. A pálya megjavítása órákat vett igénybe.

— **Elkapott a hullám egy gyermeket a tengerparton.** Konstancából jelentik: Georgescu Virginia hét éves kisleány a tekirgheli fürdő strandján játszadozott közvetlen a tenger mellett. Egy hullám elkapta a gyermeket, aki így szülei szemelátára fuladt a tengerbe.

TÜZIFÁ legjobb minőségű
legolcsóbb árban
AUFRICHT fatelepen
Egy 51 dorong 520.— lejtől.

— **Az autóból kirepült kalap okozta a halálát egy gazdának.** Kalocsáról jelentik: Rideg János 37 éves gazdaember Halomból Homokgyúre igyekezett és az országuton egy autó érte utól. A sofőr a gyalogosan haladó embert maga mellé ültette, hogy tovább vigye az autóval. A szembejövő légáramlat Rideg János fejéről lekapta a kalapot, aki oly nagy lendülettel kapott a towarepülő kalap után, hogy kiesett az autóból. A súlyosan sérült embert a sofőr nyomban bevitte a kalocsai kórházba, azonban még mielőtt a műtőre vihették volna, a hordágyon kiszenvedett.

— **Leesett a szakmásszékéről egy horosjenői gazdálkodó.** Borosjenőről jelentik: Ma délelőtt könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a községben. Csul Antal borosjenői gazdálkodó amint a Körös hidján keresztül hajtattott kocsián, lovai hirtelen megbokrosodtak és a kocsit a mély árokba fordították. Csul Antal, aki a szakmával megrakott kocsit tetején ült, olyan szerencsétlenül esett le, hogy súlyos belső sérülésekkel szállították be a borosjenői kórházba, ahol válságos állapotban fekszik.

Rejtélyes közápor egy házra

Istentisztelet, vagy letartóztatások.

Baicoiból jelentik: Rejtélyes eset tartja igazolomban a község lakosságát. Catuneanu Ion baicoi-i gazdálkodó házában az utóbbi éjszaka-kon megmagyarázhatatlan jelenségek történtek. A történetekre egy községbeli lakos hívta fel a hatóságok figyelmét, ki az éjszaka folyamán Catuneanuék háza előtt ment el. Hirtelen, anélkül, hogy az irányt meg tudta volna állapítani, hatalmas közápor zudult az arra haladó férfire. Kiáltására Constantin Cuman rendőr is a helyszínre sietett, akit szintén hatalmas közápor fogadott a ház előtt. A kövek között voltak ökölnyi nagyságúak is és mindegyik úgy nézett ki, mintha akkor vették volna ki a vízből.

Második éjjel magára a házra zudult közápor és a megrémült Catuneanu revolverlövészekkel próbált védekezni. Az eset annál is inkább érdekes, mert már január és február hónapokban is észleltek hasonló jelenségeket.

Elhatározták, hogy a házban istentisztelet tartanak és ha az éjszakai közápor akkor sem szűnik meg, a hatóságok a Catuneanu-ház néhány szomszédját őrizetbe veszik, mert lehet, hogy azok követték el bosszúból.

— **Betörték az aradi zsidó templomba.** Ma feljelentést tettek az aradi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik betörték az aradi drth. zsidó templomba és onnan háromezer lejt vittek el. A rendőrség azonnal bevezette a vizsgálatot és ennek megállapításai szerint a betörők az éjszaka folyamán betörték a templomba vezető ajtó üveglakát, majd pedig így lenyomták a kilincset és behatoltak a templomba. A betörők a bal falon lévő perselyt törték fel és abból mintegy háromezer lejt vittek el. A nyomozás folyik.

— **Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. A bel-orvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Tűz Aradon.** Tegnep este hét órakor Zsitava Imre Str. Izvor 9. számú házában tűz ütött ki. A tűz egy szalmakazlat pusztított el, azonban a csakhamar kiszállott tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Letartóztatott tolvajok.** A napokban előállította Zevelcuta János detektív az aradi rendőrségre Kutyán Lajos rovtótmultu egyént, akinél megmotozása alkalmával tizenöt ezer lejt találtak. Kutyán a vallatás alkalmával nem tudta magyarázatát adni annak, hogy honnan szerezte a pénzt. A rendőrség ma előállította Kutyán társait: Hartmath György szustert, Lammer Jakabot, Parteny schlager Józsefet, akik ellen az a gyanu, hogy Kutyánnal együtt lopták a pénzt.

„Nem ismerem az urakat, nincs semmi közük a dolgaikhoz“

Az apagyilkos Kerekes Istvánt elmeógyógyintézetbe utalják. — Szabadlábra helyezték a sikkasztással vádolt községi előjárókat.

Az aradi törvényszék vádtaácsa Mager elnök vezetése alatt ma tárgyalta a tegnap letartóztatott községi előjárók ügyét. Mint ismeretes, a megyei prefektúra bűnvádi feljelentést tett Moroda és Gyarmata községek előjárói ellen, hogy százezer lejjel nem tudták elszámolni a megejtett rovincsolás alkalmával.

Ludosan vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Morodan Demeter, Morodan Illés és Damp János községi előjárókat, míg Komik István primár ellen, aki nem jelentkezett, köröző levelet adott ki.

A vádtaács mai ülésén Ghierman Dante fr. aradi ügyvéd bejelentette, hogy Komik István is megjelent már a vizsgálóbíró előtt. Védőbeszédében rámutatott arra, hogy a községeken a pénzkézeltet a közben elhunyt jegyző intézte teljhatalmulag, míg az előjárósági tagok csak hozzájárultak a jegyző kiutalásaihoz anélkül, hogy azokért felelősségre lehetné őket vonni. A vádtaács ez alapon elrendelte szabadlábra helyezésüket, amelyet az ügyész nem felelőszett meg s így a letartóztatottak elhagyták az ügyészség fogházát.

Ugyancsak ma foglalkozott a vádtaács az apagyilkos Kerekes István ügyével. Kerekes a hozzáintézett kérdésekre kijelentette, hogy ő a birákat nem ismeri, tehát semmi közük nincs az ő dolgához.

Ionescu dr. törvényszéki orvos előterjesztésére a vádtaács úgy döntött, hogy Kerekes Istvánt gyógykezelés céljából az aradi kórház elmeosztályára utalják be.

— **Megszüntették a csődellárást Friedmann Ignác dr. ellen.** Az aradi törvényszék csődbírósa Friedmann Ignác dr. ellen beadott csődkérelemben megszüntető végzést hozott. A tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a kérelmet Puticiu Victor egy letétösszeg körül származott félreértésből nyújtotta be. Friedmann dr. kielégítette a csődke-reimezőt s mert így a jogalap a kérelemre megszűnt, a további eljárást a csődbírósa megszüntette.

Vizumát és bucaresti-i ügyét Sándor Ferenc

menetirodója intézi
a legelőnyösebben.

— **Nemzetközi cipéskongresszus Bécsben.** Ez év szeptember hó 10-től 15-éig a bécsi mintavásárral kapcsolatban cipéskongresszus és kiállítás lesz Bécsben. A kongresszuson a romániai iparosok közül is sokan vesznek részt.

— **Csecsemőholttest a Holtmaros partján.** Ma délután jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a Holtmaros partján, néhány méternyire az Aradi Athletikai Club sporttelepének kapujától, egy papírosba csomagolt csecsemőholttestet találtak. A rendőrség bevezette a nyomozást a lelketlen anya kiténének megállapítására.

— **A kommunista munkások az aradi ügyészségen.** Az aradi rendőrség a letartóztatott kommunisták ügyében befejezte a vizsgálatot és ma délelőtt Bernát Andort, Zsibriczai Adámot, Rácz Ferencné és Rangetz Évát, valamint az ügy egy kiskorú szereplőjét átkísérték az aradi ügyészségre. Ludosan Miklós vizsgálóbíró hallgatta ki a kommunista igaztással vádolt munkásokat és előzetes letartóztatásba helyezte őket.

— **Találtak egy női napernyőt.** A megyeház parkjában megrendezett aviatikai ünnepségen találtak egy női napernyőt, amelyet igazolt tulajdonosa átveheti a Kossuth-uccai központi rendőrségen.

— **CFR körutazási jegyek Sándor Ferencnél.**

— **Nagy táperő és pompás iz a „Stollwerck“** tejkaramellák utólérhetetlen előnye.

— **A bécsi kereskedelmi fő- és középiskolák** ismertetését tartalmazó könyvecskét küldött az aradi kereskedelmi és iparkamarának a bécsi kereskedők grémiuma. A könyvecskét az érdeklődők megtekinthetik a Kamaránál.

Hamiskártyások kifosztották egy temesvári tanár feleségét

A jóképű gazdálkodó, mint felhajtó — A kalauz „baksist“ kapott a kártyásoktól — Mozgóórséget a vonatokra a sipisták ellen! —

Nagyváradról jelentik: Az ismert sipisták, akik valósággal megszállva tartják a vasuti vonalakat, ismétellen felbukkantak és ezuttal a Nagyvárad—Szatmár közötti gyorsvonaton egy temesvári tanár feleségét fosztották ki. Ez a legújabb fosztogatás annál felháborítóbb, mert a jegyvizsgáló kalauz és a díószegi állomásfőnök is, ahelyett, hogy ártalmatlanná tették volna a sipistákat, nem léptek közbe. Ugy történt, hogy Bonciu Józsefné, temesvári tanár felesége tizenhét éves fia társaságában Nagyváradon keresztül az egyik csehszlovákiai fürdőhelyre akart utazni. Bonciu akadálytalanul érkezett el Nagyváradra és fiával együtt felszállt a szatmári gyorsvonat egyik kocsiába. Alig foglalt helyet, meléje telepedett egy gazda külsejű férfi, aki beszélgetni kezdett az uriaszsonnyal. Az ismeretlen nagy bőbeszédűséggel vázolta a gazdasági társadalom mai szomorú helyzetét, közben pedig megkérdezte Bonciuut utazása célja felől is. Székelyhid felé robogott a vonat, a mikor négytagú társaság nyitott a fülkébe. A társaság tagjai azonnal kártyázni kezdtek.

— Hol a piros? Hol a veres? Itt a piros! Itt a veres! Ezek a kiáltások hangzottak, a társaság tagjai jókedvűek voltak és a játék zavartalanul folyt. Amikor már ezer lej lehetett a kasszában, a „vidéki gazdálkodó“, aki különben félszemével mindig a társaság tagjait figyelte, hirtelen így szólt Bonciuéhoz:

— Nagyságos asszony, üssük meg közösen a bankot!

Bonciu né hiába szabadkozott, szomszédja máris kihuzta a kasszából a nyert összeget és előkelő mozdulattal ötszáz lejt átadott Bonciu-nak. Most már könnyű volt a „munka“. Az ötszáz lejt az uriaszsony még egyszer megtette, hol nyert, hol vesztett és váltakozó szerencsével folyt a játék. Közben sor került Bonciu-né saját pénzére is és amikor sajátjából az első ezer lejt elveszítette, idegesen játszott tovább, hogy a pénzt visszaszerezje. Diószeg táján robboghatott már a gyorsvonat, amikor Bonciu-nak az időközben felváltott ötven dollárjából már csak tíz dollárja volt. Ekkor a társaság tagjai hirtelen befejezték a játékot és a gazdálkodó külsejű emberrel együtt — aki természetesen a hamiskártyások bandájához tartozott — percek alatt eltűntek. A vonat megérkezett Diószegre, Bonciu né elkeseredetten ment az állomásfőnökhöz és bejelentette az esetet. Az állomásfőnök ridegen felelt:

— Nem tehetek semmit, asszonyom, a nagyvárad rendőrségnek a feladata, hogy a vonatra felszálló utasokat ellenőrizze.

Amíg Bonciu né az állomásfőnökkel vitatkozott, a gyorsvonat már indulófélben volt és az asszony csak nehezen tudott felugrani a mozgó vonatra. Az újabb fosztogatás súlyosságát növeli az a körülmény, hogy az utasok állítása szerint a jegyvizsgáló kalauz „baksist“ is kapott, tehát ismeri a hamiskártyások banda tagjait. Itt volna az ideje, hogy ezeknek a veszedelmes rablóknak letörésére a rendőrség külön vasuti mozgóórséget szervezzen.

LEGUJABB

Julius végéig meghosszabbította a magyar kormány a korlátozó intézkedéseket

Az okok, melyek szükségessé tették, még fennállanak

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a magyar kormány által kiadott, bankforgalmat korlátozó rendelet július 23-án, vagyis csütörtökön járt volna le. A kormány ma újabb rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden,

a bankforgalmat korlátozó intézkedést a hű végéig meghosszabbít. Az újabb rendelet indoklása szerint az intézkedések meghosszabbítására azért volt szükség, mert azok az okok, amelyek az első rendeletet szükségessé tették, továbbra is fennállnak.

Az osztrák Nemzeti Bank felemelte a kamallábat

Emelkedtek a kölcsön kamattételei is

Bécsből jelentik: A nemzetközi hitelpiacon uralkodó feszült helyzetre való tekintettel az osztrák Nemzeti Bank a váltók, a közraktári jegyek és értékpapírok kamallábat július 23-iki

érvénnyel tíz százalékra emelte fel és ennek megfelelően a kölcsön-üzletben a kamattételeket tíz és fél, illetve tizenegy százalékra emelt. A rendelet élénk feltűnést keltett.

Felrobbant három motorkerékpár a budapesti versenyen

Három súlyos és két könnyebb sebesülte van a szerencsétlenségnek

A késő éjszakai órákban jelent Budapest-ről az Aradi Közlöny tudósítója: Ma este 21 órakor kezdtek meg a Millenáris-pályán tízezer néző jelenlétében a nagy érdeklődéssel várt nemzetközi motorkerékpárversenyt. Huszonhárom óraor került sor az ugynevezett sprint-versenyre és ennek során az egyik német versenyző, Grossimlingshaus, motorbiciklijé gummidefektet kapott. A német versenyző

legrótt a gépről és új gépen folytatta a versenyt. Grossimlingshaus Szekeres, a magyar favorit mellett állott be újból az iramba és segíteni akarva egyik német kollegájának, Christmannak, igyekezett megakadályozni, hogy azt Szekeres megelőzze. Grossimlingshaus így egy másik magyar versenyző elé került és ebben a pillanatban mind a három pár motorbicikli összeütközött.

A motorbiciklik és emberek most egy tömegbe kavarodtak össze és ebben a pillanatban mind a három motorkerékpár felrobbant és több embert megsebesített. A közönség körében természetesen óriási pánik keletkezett, áttörték a kordont és a rendőrök csak kardlappal tudták a katasztrófa színhelyére tódulókat az előbbrejutásban megakadályozni. A rendőrség ugyanis újabb robbanásoktól tartott, amelyek azonban nem következtek be.

A mentők néhány perc múlva már meg is érkeztek a pályára és a sebesülteket a kórházba szállították. Grossimlingshausen, Christmann és egy magyar versenyző, Nagy Károly életveszélyes zuzott és égési sebeket szenvedett, míg Szekeres és Bartost könnyebb sebekkel szállították a kórházba. A két német versenyző állapotja aggodalomra ad okot.

Óceánrepülésünk története

Első közlemény — Egy szomorú születésnap — Rothermere az ügy mellé áll — Szalay Emil szerepe — Az indulás nehézségei — Az izgalmas start — A Justice for Hungary a levegőbe emelkedik az Óceán fölött
Irták ENDRESZ GYÖRGY és MAGYAR SÁNDOR

A közönség mindvégig oly érdeklődéssel kísérte légi utunkat, hogy talán nem fogja unatni, ha egy pár szóban elmondjuk, milyen volt az a sokkal hosszabb és sokkal észrevetlenebb szárazföldi út, amelyen a newyorki startig eljutottunk.

Mindketten régi katonák és régi repülők vagyunk. Magyar Sándor a budapesti tisztiiskolát, a Ludovika Akadémiát a világháború második évében végezte s nyomban hadbavonult. Két éven át teljesített frontszolgálatot, majd a háború után a nemzeti hadseregben szolgált 1921-ig, főhadnagyi rangban. A trianoni béke megkötése után levetette a katonai ruhát, a pilótasapkától azonban továbbra sem vált meg. 1923-ban a kereskedelmi minisztérium Németországba küldte ki az aviatika tanulmányozására. Egy szomorú születésnap emléke fűződik ehhez az uthoz: január 14-én (ez a születése napja), gyakorlatozás közben gépével lezuhant a magasból és súlyos sebeitől csak jó idő múlva gyógyult ki teljesen. Ezután visszatért Magyarországra, majd 1926-ban Amerikába vándorolt ki. Bármilyen nagy nehézségekkel kellett is megküzdnie, a repüléshez itt sem lett hűtlen; magántársaságnál teljesített pilótaszolgálatot, egészen a Justice for Hungary indulásáig. Ma harminchárom éves.

Endresz György Temesváron végezte a hadapródiskolát. A világháború kitörésekor aktív gyalogsági hadnagy volt. 1915-ig küzdött az északi harctéren, míg orosz fogságba nem esett. Sok viszontagság után a következő évben sikerült megszöknie a fogolytáborból: ez akkor olyan feltűnést keltett, hogy az őz uralkodó, Ferenc József maga üdvözölte őt táviratilag. A háború hátralévő részében már mint repülőtiszt működött; ugyancsak tagja lett a magyar nemzeti hadseregnek s 1921-ben ő is leszerelt. Pilótának azonban továbbra is megmaradt s az egyik legjelentékenyebb közép-európai relációban, Pest és Bécs között vezetette éveken át a Junkers-társaság gépeit. Amerikát 1926-ban ismerte meg, mikor szülei látogatására utazott oda. 1929 óta a Magyar Aero Szövetségnél volt oktató pilóta.

Megszületik az óceánrepülés gondolata

Évek óta járjuk a levegőt. Mint talán minden mai pilóta fejében, a mi fejünkben is megfordult az óceánrepülés gondolata. De a gondolat megmaradt volna gondolatnak, — honnan is vehettük volna a szükséges rendkívüli anyagi eszközöket? — ha elhatározásra nem bír egy nagyobb ok, ha szemünk előtt nem lebeg az egyéni dicsőségnél nagyobb cél: felhívni a világ figyelmét Magyarországra. Szerettük volna utunk révén megismertetni Magyarországot a külfölddel. Ekkor még javában folyt Lord Rothermere nagyszabású sajtóakciója, a trianoni béke revíziója érdekében: az ő propagandája sikeréhez mi magunk is hozzá akartunk járulni s velünk együtt Amerikába szakadt, de az óhazát ott sem felejtő kivándorolt magyarság nagy tömege. Elhatároztuk: átrepülünk az Óceánon — Newyorkból Budapestre.

Az amerikai magyarság vezetői úgy döntöttek, hogy a repüléshez szükséges összeget társadalmi úton teremtik elő. Magyar Sándor, akitől az óceánrepülés eszméje származott, érintkezésbe lépett Eördeogh Elemér prelátsal, Prättinger Ferenc urral és másokkal, akik megalakították a szervező-bizottságot. Tervüket hamarosan Rothermere lord elé terjesztették, aki lelkesedéssel állott az ügy mellé és javasolta, hogy a gépet „Justice for Hungary”-nak nevezzük el. Erre a bizalmatlanság, amellyel tervünk eleinte találkozott, egyszerűben eloszlott. Egydolláros levelezőlapokat bo-

csátoltunk ki, azokat még a legszegényebb amerikai magyarok is nagy számban vásárolták. Ekkor kezdte Magyar propagandarepüléseit az amerikai nagy magyarlakta városokban: Newyorkba, Clevelandba, Betlehembe, Chicagoba, Bridgeportba stb. Mindenütt nagy volt a lelkesedés, ezek tódultak a repülőtérre: sajnos azonban, az amerikai munkanélküliség az ottani magyarokat sem kímélte s így az áldozatkészséggel nem álltak arányban a rendelkezésre álló eszközök. Közben a vállalkozás híre egyre terjedt, így értesült róla az akkor Budapestben élő Endresz is és irt régi barátjának, akivel Pesten, a repülőosztásban szolgált együtt, hogy az óceánrepülésben ő is részt szeretne venni: minthogy családja ugyanis Amerikában élt, ő is joggal képviselheti az amerikai magyarságot.

Az Egyesült-Államok sajtója egyre többet foglalkozott az ügyvel, amely a múlt év júniusában végre döntő fordulathoz érkezett. Szalay Emil ur, évtizedek óta Amerikában élő magyar, egy flinti (Michigan) husfeldolgozó üzem igazgatója, eléggé nem hangsúlyozható önzetlenséggel és lelkesedéssel magára vállalta a hiányzó összeg pótlását s így végre hozzájárulhatunk az indulás technikai előkészítéséhez.

A gép

A propagandarepülésekéfé, amelyek egyúttal kísérletezés célját is szolgálták, még nem a Justice for Hungary-n tettük meg, hanem a gép készítésével megbízott gyár rendelkezésünkre bocsátott repülőgépén. Szakértőkkel folytatott tárgyalásainkban minden szemponttól tisztelesen megvitattunk a gép konstrukcióját illetőleg. Főleg két tulajdonságot kellett gyorsaságot, tekintettel a megteendő rendkívül hosszú utra és teherbírást, hogy egészen Budapestig ki ne fogyjunk a benzínből. Alacsony szárnyú, egyfedélű Lockheed-Sirius-típusú gépünk a híres kaliforniai gyárból került ki, Pratt-Whitney-féle 420 lóerős motorokkal 135 mérföld (mile) óránkénti középsebességet, de szükség esetén 163 mérföld maximális sebességet érhetünk el. Gépünkben éppen két személynek volt hely; amugy is elég megterhelést okozott a szükséges 630 gallon benzín, 50 gallon olaj és a magunkkal hozott, már említett levelezőlapok: az amerikai magyarság üdvözlései az óhazába. A tájékozódás és a földdel való érintkezés biztosítására hosszú hullámhosszu rádióállomással és érzékeny, finom műszerekkel: sextanssal, egy földindukciós és három mágneses kompasszal szereltük fel magunkat.

Már tavaly kellett volna indulnunk, szeptember közepén, de közvetlenül a start előtt konstataáltuk, hogy lyukas az egyik olaj- és a benzintank. Az egész gépet szét kellett szedni. Képzeltetni elkeseredésünket. Mire a gépet rendbehozták, a kemény időjárás hiúsította meg az indulást. Mit volt mit tennünk, az indulást a következő évre kellett halasztanunk. Tavasz elején újra nekifogtunk a munkának, állandóan treniroztunk, a rádiófelszerelést is ekkor építették be. Tulajdonképpen előző három héttel kellett volna Newyorkból indulnunk; de előbb az időjelzések nem voltak elég kedvezőek ahhoz, hogy az elindulást megkockáztathattuk volna, azután pedig a motorpumpánk romlott el s ahelyett kellett újat beszerezni.

Start

Végre eljött az indulás napja. Bizony türelmetlenül vártuk, olyan régen ismeretesek voltak már terveink, a sajtó már annyit foglalkozott velünk, hogy hosszas előkészületeink már-inár kétkedésekre is adtak alkalmat. Magunk is idegesek voltunk s elhatároztuk: ha

csak egy lehetőség van, indulunk. Julius 13-án déli 12 órakor indultunk Newyorkból; a repülőerről izgatott honfitársaink intettek búcsút. Először Harbour-Grace felé vettük utunkat, 7 óra 20 perc alatt odaérkeztünk. Ezzel a kezdettel meg lehetünk elégedve. Csak az volt a kérdés, hogy ez a szép lendület nem törik-e meg. Harbour-Grace-ban vártuk az időjelzést 15-én reggel 9 órakor azt közölték Newyorkból, hogy az idő rendkívül kedvezőtlennek ígérkezik. Már-már beletörődünk a halasztásba, mikor 10 órakor újabb közlés jött, amely szerint a szélviszonyok momentán kedvezőbbre fordultak s ha gyorsan indulunk, a Grönland felől lejövő köd- és felhőtömeg előtt még át tudunk jutni. Egy-kettőre határoztunk, és greenwichi idő szerint 16 óra 20 perckor a Justice for Hungary levegőbe emelkedett. Ez volt utazásunk legkritikusabb pillanata: a gép óriási (8000 fontos) terhelés miatt csak nagy-nehézen tudott startolni. Bármily kis visszacsúszás katasztrófát idézhetett volna elő. Szerencsére a harbour-gracei runway (futópálya) ideálisan van elkészítve, lejtővel s egy kilométernél hosszabb: így a gép még a földön elérte a kívánt sebességet, 20 percig, amíg a gép a megforduláshoz szükséges magasságot el nem érte, célunkkal ellenkező irányban repültünk. 16 óra 50 perckor hagytuk el a partot: az óceánrepülés tulajdonképpen itt kezdődött.

Bereczky és Bereczkyné

A házaspár botrányügye az aradi törvényszéken, Ficzay Aranka feljelentést tesz férje ellen.

Bereczky Károly aradi fényképész — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt életveszélyes fenyegetés címén feljelentést tett különváltan élő felesége ellen. A feljelentés adatai szerint Bereczkyné megjelent férje fotó-műtermében és ott revolverrel fenyegette meg férjét, ha az általa kért vagyonrészt számára nem szolgáltatja ki. Bereczky Károly feljelentésére a rendőrség őrizetbe vette az asszonyt, akit azonban az ügyészség szabadlábra helyezett. Az iratok áttanulmányozása után ma délelőtt az ügyészség megszüntető határozatot hozott a bűnvádi feljelentésben, amelynél alapul Bereczky Károlyné vallomását fogadták el.

Bereczkyné Ficzay Aranka vallomásában előadta, hogy férje őt kiforgatta vagyonából, azután elkergette őt. Megfenyegette, hogyha anyagi követelésekkel mer előállni, úgy négy markos férfivel megvereti. A kérdéses nap délutánján, amidőn férje üzletében megjelent, az szóhoz sem engedte jutni, hanem brutálisan reátámadt és öklével fejbeverte. Az ütés következtében Ficzay Aranka leesett a földre, rídküljét elejtette, amely kinyílt és abból kiesett egy revolver. Az előhívott rendőrnek azután Bereczky úgy állította be a dolgot, minthogyha az asszony revolveres merényletet kísérelt volna meg ellene és a földön fekvő fegyvert az asszony kezéből ütötte ki.

A magánál hordott revolverre vonatkozólag Ficzay Aranka azt hozta fel, hogy az már több mint egy éve van nála és azért hordotta állandóan magánál, mert voltaképpen férje az, aki életveszélyesen megfenyegette.

A megszüntető végzés után most Ficzay Aranka tesz bűnvádi feljelentést férje, Bereczky Károly ellen.

Tehtettél arra, hogy Bereczky Károly feljelentésében arra is hivatkozott, hogy felesége súlyos idegbeteg és huzamosabb idő óta orvosi gyógykezelés alatt áll, az aradi ügyészség rendelkezésére dr. Ionescu törvényszéki orvos, valamint dr. Löwinger Miksa és dr. Hersch Andor aradi orvosok megvizsgálták Ficzay Arankát. A vizsgálatnak azonban nem volt pozitív eredménye, ezért az orvosok azt a javaslatot terjesztik az aradi ügyészség elé, hogy Ficzay Arankát huzamosabb időn keresztül tartásuk orvosi megfigyelés alatt.

TARKA ESEMÉNYEK

A kíváncsiság

Az egyik milánói előkelő szállodában egy kereskedelmi utazó szállott meg, aki Luigi Morandi néven jelentette be magát. Hatalmas táskáit felvitték a szobájába, a vendég pedig egyszerű irattáskával a kezében elment, hogy megnézzé a város nevezetességeit. A szálloda szobalánya, aki Morandi szobáját is takarította kíváncsi volt arra, mi lehet az új vendég nehéz podgyászában és kinyitotta a táskát, amelyekben legnagyobb meglepetésére, a legmodernebb betörőszerszámokat találta. Azonnal értesítették a milánói rendőrséget, amely megállapította, hogy az állítólagos Luigi Morandi összekötetésben áll az európai nagyvárosok alvilágával és mintakofferben szállítja részükre a betörőtechnika legújabb vívmányait.

Villamos fűtés a glecseren. Az egyik 1200 méter magasan fekvő svájci glecser kiszélesedésében van egy kis tó, amelyet az élelmes tulajdonosok villamosfűtéssel állandóan olyan hőfokon tartanak, hogy a glecserből beléömlő jégtömegek ellenére melegfürdőül lehet használni a tó vizét. A tóba vezetett villamosáram olyan erős, hogy a vizet átlagosan 40 Celsius fokon tartja és ezért most elhatározta a villamosművek igazgatósága, hogy 25—26 fokra csökkentse ezt a meleget, mert a vendégek nagy része nem bírja ki a 40 fokot.

György görög exkirály állítólag filmszínész lesz. Egy hollywoodi jelentés szerint György volt görög király arra az elhatározásra jutott, hogy filmszínész lesz. Hir szerint már le is szerződött egy szerepre, amelynek eljátszásáért félmillió dollárt kap.

A feketeszaru cseresznye — hangosülmen. Hollywoodból jelentik; Hunyadi Sándornak a „Feketeszarú cseresznye” című nagyszerű színművét a Metro-Goldwyn megvásárolta beszélőfilm céljaira. A film scénáriumát már megérkezett Hollywoodba, ahol a filmet már a legközelebbi napokban kiosztják a legnépszerűbb és legismertebb amerikai filmrendezők egyikének, aki most olvassa a szövegvázlatot.

Gyilkos jávai szekta. Az amszterdami bíróság előtt egy harmincnégy éves holland-indiai benszüllött tisztviselő állott hármassal gyilkossággal vádoltan. Foglalkozására nézve állatorvos, akít gyarmati tisztviselő korában a legszorgalmasabb hivatalnoknak ismertek. Később Hollandiába helyezték át, ahol egy sajtósági jávai szekta befolyása alapján három gyermeket meggyilkolt. Az amszterdami bíróság nagy megértéssel tárgyalta a félig lelkihaborodott ember ügyét és a hármassal gyilkosságért tízevi fegyházra ítélte, mert tekintetbe vette azt is, hogy a gyilkosságok elkövetése után öngyilkos akart lenni.

Érdekes iróházasság. James Joyce angol író, aki több tulmodern írásával szerzett hírnevet, nőül vette Bernacle Norát, aki szintén író és akivel állítólag már 1904-ben házasságot kötött külföldi törvények szerint. Az érdekes házaspárnak ebből a külföldön kötött, de Angliában érvénytelen házasságából egy huszonhat éves fiuk és egy huszonnégy éves leányuk származott.

Hotenként egy gyermek. A párisi rendőrség letartóztatott egy Hefer nevű cipészt, aki a munkásbiztosító pénztár különböző kerületi kirendeltségeinél átlag hetenként jelentette be egy-egy gyermeke születését. A megindult vizsgálat alapján kiderült, hogy Hefernek a felvett születési segélyek szerint az utóbbi évben összesen negyvenkét gyermeke született papíron.

Greta Garbo négy nyelven beszél. Hollywoodból jelentik: Ismeretes, hogy Greta Garbo már befejezte legközelebbi filmjébe, amelynek címe: Susan Lennox dicsősége és bukása. A filmben természetesen Greta Garbo németül és angolul beszél, de ebből a filmből francia verzió is készül, sőt kivételesen azt is térvbe vették, hogy Greta Garbo népszerűségére való tekintettel svéd nyelvű változatot is forgatnak belőle. A film többi szerepeit John Miljan, Marjorie Rameau, Alan Hale, Hale Hamilton és Hilda Vaughn játsszák.

SPORT KÖZLÖNY

Arad is bekapcsolódik a nagyszabású futballtornába, amelynek résztvevői a Bocskai, Ripensia, NAC, Gloria-CFR — Egyfordulós, pontra és gólarányra menő küzdelem, amely már augusztus 9-én kezdetét veszi — Beszélgetés Grünbaum Bélával, a Bocskai Aradon járt megbízottjával

Nem is oly rég Erdély labdarúgó sportja nyugateurópai nivón mozgott. A nagy *Kinizsi*, a fénykorát élő *AMTE*, a brassói *Coltea*, Nagyvárad reprezentánsai, bizony gyakran megtepázták a nagy nevet viselő külföldi csapatok hírnevét. A legendás híri *Kinizsi* nemcsak, hogy otthonában sorra verte a magyar és más országbeli csapatokat, hanem dicsőségteljesen reprezentálta sportunkat külföldön is. Hiszen élénken emlékeztünkben él még a budapesti küzdelem és a fényesen sikerült egyiptomi tura. Az *AMTE*, *Coltea*, *NAC* és a többi, igazán jó formára felfutott csapatok is gyönyörű eredményeket könyvelhettek el az itt járt idegen csapatokkal szemben. Nem tudni miért, hirtelen bekövetkezett a megtorpanás. A magasból mindig tragikus a zuhanás. A futballsportunk nivója egyre süllyedt és ez a visszafejlődés szervesen összefüggött azzal, hogy az akkori *FSSR* megüzente a hadat a *Magyar Labdarúgó Szövetségnek*. Egyik napról a másikra kitiltották a magyar csapatokat, holott tény az, hogy a fejlődést a gyakori nemzetközi érintkezésnek köszönhetjük. Hosszu és sivár kényszerpihenő következett, amelynek szürkeségét csak nagyritkán élénkítette fel egy-egy gyengébb képességű jugoszláv csapat és a külföldi programra kiéhezett közönségünk még ezeket a gyengébb összecsapásokat is örömmel fogadta és igazán meghálálta a rendezők áldozatkészségét. Végre a *Ripensia*n keresztül — amelynek életfeltétele a magyar csapatok szabad közlekedése — sikerült jobb belátásra bírni a sportvezéreinket, akik összeültek az *MLSz* uraival és hosszú tárgyalás után megkötötték a rég várt és óhajtott békét. A tárgyalásoknál derült csak ki, hogy egyik szövetségnek sem volt különösebb oka a haragra.

A sikeres magyar vendégjátékok

A békekötés után ismét ellátogattak hozzánk a magyar csapatok. Hosszu szünet után a *Bástya* volt az első, amely Aradot felkereste és a sportszerető közönség örömjongással fogadta a „csemegét”. Nem sokkal utána a pompás játékot produkáló és legjobb amatőr-csapatnak tartott *Bohn SC.* volt a vendégünk. Délmagyarország bajnoka imponáló módon győzött és pompás, stílusos játékkal újabb híveket szerzett a futballsportnak. A *Ferencváros* vendégjátéka változatlan érdeklődésnek örvült, az *Ujpest*, *Ferencvárosi Vasutasok*, *III. Kerület FC.*, *Vasas*, *Budapest amatőr válogatott* és a *Nemzeti* voltak a további vendégek, de a közönség mindinkább csökkenő érdeklődése amellet tanuskodott, hogy ma már gyorsabban merülnek ki anyagi szempontból és a mérkőzések deficitel végződtek.

Most hosszabb ideje szünetel a magyar csapatok vendégjárása, de nemsokára érdekes körülmények között ismét szemtanui lehetünk jó mérkőzéseknek, amelynek egyik résztvevője a *Gloria CFR*. Ugyanis a *Bocskai*, a *Ripensia*, *NAC* és a *Gloria CFR*. bevonásával egyfordulós pontra és gólarányra menő küzdelmet fogna lebonyolítani, amely érdekességénél fogva bizony nagy érdeklődésre tarthat számot. A *Bocskai* megbízásából Nagyvárad és Temesvár után Aradot is felkereste *Grünbaum* Béla, aki a *Bocskai* egyik vezetőembere és tárgyalást folytatott az érdekelt klubokkal. Az értekezlet meghozta a kívánt eredményt — a szépen elgondolt tervet mind a három egyesület vezetősége magáévá tette és így nemsokára kezdetét veszi az érdekes küzdelem.

A romániai csapatok mérkőzéseit

Az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott *Grünbaum* Bélával, aki a következőket mondotta:

— Klubom megbízásából felkerestem Temesvárt, Nagyváradot, ahol előadtam a debreceniek tervét. Itt Aradon a *Gloria-CFR*-rel si-

került megállapodnom és így a pontokra és gólarányra menő egyfordulós küzdelem, amely egy értékes díjért fog menni, rövidesen megindul. Ugy a *Ripensia*, mint a *NAC* és *Gloria-CFR* örömmel vették a tervet és a megállapodás után megtartottuk a sorsolást, amelynek értelmében *augusztus 9-én* Nagyváradon a *Bocskai* és *NAC* között játszunk le az első mérkőzést. Ugyanakkor Temesvárott a *Gloria-CFR* veszi fel a küzdelmet a *Ripensia*val. Egy héttel később, 15-én a *Bocskai* Aradon játszik a *Gloria-CFR*-rel. Temesváron a *Ripensia* és a *NAC* közötti összecsapásra kerül a sor, míg másnap, 16-án — amely ünnepnap — Temesvárott a *Bocskai* játszik a *Ripensia*val. Váradon pedig a *Gloria* veszi fel a *NAC* ellen a küzdelmet. Ezt a mérkőzést rendszeresen fogjuk, jövőre — mint mérkőzések színhelyét — Debrecenre is bekapcsoljuk. Tudjuk, hogy a pontokra menő küzdelem kell a csapatoknak és ezért sikert remélünk az új rendszertől.

Hisszük, hogy a várt siker nem fog elmaradni és ez az ügyes elgondolás futballsportunk nivójának magasabbra emelését fogja maga után vonni. (Stün.)

O A magyar vízpoló válogatott csapatot, amely a franciák ellen áll ki, a következőképpen állították össze: Bródi (III. ker.)—Ivádi dr. (MAC). Homonnay (MTK)—Halasi (UTE)—Bozsi (UTE)—Német (UTE), Keserü II. (UTE). Tartalék: Barta (UTE), Sárkány (III. ker.) és Keserü I. (MTK.)

O A sorsdöntő III. kerület—BTC mérkőzést megsemmisítették Nagy János, a III. kerületi TVE jogosulatlan játékosának szerepeltetése miatt. Így még lehet valami reménye a BTC-nek, hogy bent marad az első osztályban — ha megnveri az újra játszandó mérkőzést.

O A Ferencváros ma hajóra szállt Montevidéoban, hogy hazatérjen Budapestre. De több mint valószínű, hogy nem tér egyenesen haza Genovából, hanem még egy kisebbszereű spanyol és német turát fog lebonyolítani.

O Az aradi Weiglt a Bocskay két ízben is kipróbálta, de miután Markos már letett azon szándékáról, hogy Budapestre megy, így hát Weigllal nem kötöttek szerződést. Bár Weigl játéka a vezetőség tetszését megnyerte, mégis inkább megmaradnak a régen kipróbált, rutinos Markos mellett.

O Kiszjenő Patria—Juventus (Arad) 2:0. A jóképességű fiatal játékosokból álló Juventust a kiszjenői csapat minden megerőltetés nélkül legyőzte. A Juventus nagyobb vereségét csupán a közvetlen védelmének lelkes és szívós játéka hártotta el. A kiszjenőiek mindkét gólját Popa Viktor lőtte. A Patriából odaadó és lelkes játékokért dicséretet érdemelnek Margittay II., Szigeti és Lile, míg a Juventusból Jakab és Körössy játéka nyújtott nagy élményt.

Uccai harcok Sevillában

A tömeg fosztogatja az üzleteket. — Géppuskás katonaság vonult fel a zavargók ellen.

Sevillából jelentik: Sevillában a hanoulat forradalmi. A középületeket, tereket, hidakat és utcakereszteződéseket gépfegyveres katonaság tartja megszállva. A tömeg eddig csak a külvárosokban fosztogatott, tegnap azonban a belvárosban több üzletet megtámadtak és fosztogattak. A fosztogatókkal szemben fegyveres rendőrség lépett fel, a rendőrök revolvereiket használták. Több fosztogatót megöltek.

Ugyanebben az időben Paolina munkásvezér vezetése alatt mintegy kétezer főnyi munkás vonult a városháza elé. A tüntetők ellen géppuskás katonaság vonult ki. Paolinát és több társát elfogták a tömeget széjjelzavarták. Tegnap a dohány- és nyomdász munkások is sztrájkba léptek.

Borzalmas rablógyilkosság Karánsebes mellett

Vagyonos embernek hitte a kolduló zsidót. A gyilkos nem talált pénzt áldozatánál, akit hat késszurással ölt meg. Egy

Karánsebesről jelentik: Tegnap reggel a karánsebesi téglagyár mögötti kukoricásban egy éltebb zsidó ember hulláját találták meg a közelben dolgozó munkások.

A borzalmas leletről azonnal értesítették a karánsebesi rendőrséget, ahol Boica rendőrfőnök vette kezébe a nyomozást és azonnal kiszállt a tett színhelyére. A nyomozás megállapította a hulla zsebében talált könyöradomány gyűjtésére jogosító iratokból, hogy Riesel Salamon borsai lakos volt a hat késszurással megölt áldozat, akit gyilkosa

Kacagó emberek egy temetésen

Amerika, a furcsa végrendeletek hazája

Newyork, július hó. Az elmúlt napokban Newyorkban két végrendeletet bontottak fel, amelyek különös tartalmuk miatt megérdemlik, hogy — minden moralizáló kommentárról lemondva — bővebben szóljunk róla.

Mac Small, egy ismert milliárdos azt kívánta, hogy a temetésén csak kacagó emberekből álljon a gyászmenet és ezért az örökségből való kitagadással fenyegette meg mind azokat, akik egy könnyezépet is csejtenének koporsója fölött. Sőt még ennél is tovább ment, mert végrendeletében azt tette meg általános örökösévé, aki az összes gyászolókat felül fogja mulni vidámságban. Meghagyta a milliomos, hogy a gyászházat ne öltöztessék feketebe és hogy zeneszóval, víg énekekkel kísérjék ki holttestét a sírhoz.

Igy is történt. A milliárdos holttestét ravogóan világos szövetekbe burkolták és a koporsót tizenkét zöldruhás leány követte. A cseléség részére huszonnyolc óra alatt százhatvan aranystráfos frakkot kellett készíteni és ezek is mind ott voltak a menetben. Amikor a koporsót lebecsátották a sírba, a milliomos egyik közeli rokona, egy tizenöt éves leány minden tilalom ellenére könnyekben tört ki, aminek következtében el is vesztette igényét az örökségre. A leány természetesen nem nyugodott bele és bírósághoz fordult. Az elsőfokú bíróság meg is ítélte a törvényesen járó örökség felét a leány részére. Mindössze egy millió dollárt tett volna ki ez az összeg, de a szó legszorosabb értelmében nevető többi örökösök még ezt is sokallták és megfelebbezték az ítéletet. A másodfokú bíróság nekik adott igazat és így a külön milliárdos akarata győzedelmeskedett, mivel csupán olyan örökösre szállt vagyona, akik még teteje felett is kacagni tudtak.

Ha ebben az esetben a sírás fosztott meg egy fiatal leányt az örökségtől, a második esetben a nevetés juttatott egy fiatal leányt 2.8 millió örökséghez. Egy szakács szegény leánya különös véletlenek összzejátszása folytán a milliomos Adam Collin örököse. Ez a milliomos úgy rendelkezett, hogy halála után nyilvánosan felkeli olvasni végrendeletét az összegyűlt rokonok és cselédek előtt. A hallgatók sorában volt egy hét éves kisleány is. A leányka már akkor majdnem elkocagta magát, amikor megpillantotta a közjegyző ünnepies parókáját. Amikor azután a hivatalos aktus alatt egy macska befurakodott a terembe, a leányka elvesztette önuralmát és harsány nevetésben tört ki. Ebben a pillanatban a közjegyző felemelte hangját és óriási meglepetésre hivatalosan kijelentette, hogy a végrendelet értelmében a kisleány örökölte a milliomos minden vagyonát. A végrendelet ugyanis olyan pontot tartalmazott, hogy a hagyaték azt fogja illetni, aki a végrendelet felolvasása alatt elneveti magát. Itt is nagy pereskedés támadt, de a bíróságok a kisleánynak adtak igazat, aki a milliomos szakácsának gyermeke.

elkövetése után rémesen megcsönkített, fejét elvágta törzsétől.

Boica Romulus rendőrfőnök a hulla beszálltatása után a pályaudvaron kezdett nyomozni, ahol sikerült megtudnia, hogy Muntean Nicolaenak hívják azt a gazdakülsejű embert, aki Riesel Salamonnal szóbaelegyedett. Sikerült megtudni azt is, hogy Muntean a Karánsebestől egy órányira fekvő Glimbotán lakik.

Azonnal rendőri készütség vonult ki Glimbotára, ahol még meg sem kereshették Muntean házat, midőn Boica rendőrfőnök arra lett figyelmes, hogy egy asszony véres inget mos az udvaron látható sietséggel és izgalommal. Muntean Nicolae felesége volt az asszony, aki a férje véres ingét mosta, kétségtelem nyomravezetőjét és bünjelét a gyilkosságnak. A halálraíjelt asszony a rendőrök előtt azonnal felfedte férje tartózkodási helyét, mire a rendőrség elfogta és őrizetbe vette Muntean Nicolaet.

Muntean Nicolae a véres ing felmutatása után megtört és bevallotta, hogy ő volt az, aki Riesel Salamont a karánsebesi téglagyári állomáson elkísérte a kukoricások felé.

— Azt hittem, — így folytatta vallomását — valami nagypénzü zsidó, aki üzleteket jött

kötni a vidékünkre és tele van a úrcája pénz-zel. Ezért készséggel vállalkoztam rá, hogy elkísérem, ahova akarja, de mikor észrevettem, hogy egyáltalán nem ismerős a helyzettel, arra gondoltam, hogy nem elégszem meg az-zal a kis fizetéssel, amit az utbaigazításomért ad, hanem elszedem az összes pénzt. Ezért a téglagyár mögötti néptelen kukoricások felé vezettem és amikor láttam, hogy senki sincs a közelben, neki estem, letepertem a földre, a torkát szorongattam, a másik kezemmel pedig a pénztárcája után kutattam. A zsidó védekezett és sikerült neki a kését megkaparítani, sőt kinyitni. Mikor ezt észrevettem, kicsavartam a kést a kezéből és hatszor beledöttem, de mivel nagyon felizgatott az eset, még akkor is belevágtam, amikor már nem volt benne élet.

Csak ezután fogtam hozzá a kikutatásához, de nem találtam nála semmit, csak valami papírokat, aminek nem tudtam az értelmét. Otthagytam a hullát a kukoricásban és sikerült észrevétlenül hazamennem Glimbotára. Azt hittem, sohasem jönnek rá az esetre. Ebben annyira biztos voltam, hogy oda mertem adni a bevérződött ingemet a feleségemnek, aki nem tudhatott semmit, de azért nagyon meg volt rémulve, mikor meglátta a véres inget. Ha a feleségem egy kicsit iparkodik azzal az ing-mosással, sohasem derült volna ki semmi. Ha tudtam volna, hogy egy koldussal állok szemben, akkor persze egy ujjal sem nyultam volna hozzá. Most itt állok a nagy bűnömrel, gyilkosság terheli a lelkem és koldusabb vagyok, mint azelőtt. Nem találtam a szerencsétlennél egy lejt sem.

Nemcsak Karánsebesen, hanem az egész környéken rendkívüli izgalmat keltett a bestiális gyilkosság.

A Havas-ügynökség iantasztikus tervei Temesváron

Háborúra számított és kirendeltséget akart létesíteni — Az elmaradt Habsburg-restauráció — A nemzeti-parasztpárt bukása sem hozott szenzációkat és lüstbe ment a tervezett ügynökség reménye

Temesvárról jelentik: Hónapok óta Temesvárott titokzatos tárgyalások folytak, a melyeket a párisi Havas távirati ügynökség folytatott egy temesvári kirendeltség felállítására. A megbeszéléseket olyannyira titokban tartották, hogy alig egy-két ember tudott róla. A terv meghiusult ugyan, de a Havas-ügynökség temesvári bizalmasai még mindig titkolóz-

nak. Ennek ellenére sikerült a terv néhány érdekes kulisszatitkát kiűrkészni.

A Havas-ügynökség csak fontos helyeken állít fel kirendeltségeket. Temesvár, mint egy ország nyugati határának városa, a Havas-ügynökséget éveken át nem érdekelte. Csak akkor kezdett figyelme ráterelődni, amikor a Habsburgok restaurációjáról szóló hírek egészen komoly formában kezdték a világsájtót foglalkoztatni és amikor — legalább is egy ideig — attól lehetett tartani, hogy ez a restauráció megtörténik, vagy legalább is megkísérik. Ebben az esetben a háború Magyarországra és a kisanant között nem maradhatott volna el.

Temesvár, mely a román-jugoszláv határ mentén fekszik, kiváló figyelőhely lett volna a hadiesemények megfigyelésére annál is inkább, mert a Havas-ügynökség feltételezése szerint a román-jugoszláv-magyar határ lett volna a hadiesemények színhelye. Akkoriban a Havas tárgyalásokat kezdett meghzői révén egy temesvári kirendeltség felállítására, a megbeszélések sokáig folytak is, de a Habsburg restaurációról szóló hírek elhallgatásával a terv is időszerűségét veszítette.

Miután azonban a Havas-ügynökség figyelme egyszer már ráirányult Temesvárra, a Havas vezetői behatóbban kezdtek érdeklődni a Bánság metropolisá iránt és abban az irányban kutattak, vajon milyen szempontból lehet tekintetbe ez a város a francia ügynökség hírszolgálatára szempontjából. Természetesen csak politikai szempontból érdekelte őket Temesvár és a nemzeti-parasztpárt bukása után Havasék azt hitték, hogy ez a bukás olyan eseményeket idéz fel, amelyért érdemes tudósítót tartaniok Temesvárott. Az ügynökség azonban csakhamar meggyőződött, hogy ezekre a feltevésekre nem építhet s végleg lemondott arról, hogy Temesvárott kirendeltséget állítson fel.

Mielőtt nyaralni megy,

vágja ki ezt az űrlapot és azt kitöltve, levelezőlapra felragasztva, küldje be a kiadóhivatalnak.

Kérem az

ARADI KÖZLÖNY-t,

mely eddig

(Név, város, utca)

cimre járt, tolyó hó _____-től _____-ig

a következő címre küldeni:

Az elhunyt aostai herceg kétszer volt életében trónörökös

Előbb spanyol trónörökös volt, majd Umberto olasz király meggyilkolása után az olasz trón várományosa lett

Rómából jelentik: Ismeretes, hogy a napokban temették el a redipugliai hősi temetőben Aosta herceget, szavojai Emánuel. Hatvankét évet élt és életében kétszer volt trónörökös: egyszer Spanyolországban, egyszer pedig Olaszországban. Amadeo szavojai herceg idősebbik fia volt. Atyja 1870-től 1873-ig a spanyol trónon ült és ez idő alatt Emánuele volt Asturia hercege, a spanyol trón várományosa. II. Izabella után került a spanyol trónra Amadeo, de három év után önként lemondott, mert nem bírta tovább az intrikákat, amelyek körülvették.

Huszonhét évvel később, 1900-ban, Umberto olasz királyt megölték Monzában. Fia, Viktor Emánuel, a jelenlegi király követte a trónon. Viktor Emánuelnek nem volt fiugyermeke és testvére sem, ezért Emánuel herceg lett a trónörökös egészen 1904-ig, amikor a királyi pár fia, Umberto herceg megszületett. Az aostai herceg ekkor visszavonult Nápoly mellé és azóta főleg jótékonykodásnak szentelte életét. Aosta hercegeinek pályafutása egyébként teljesen egyedül áll a világtörténelemben, mert még egyetlen herceggel sem történt meg, hogy életében két állammal is lett volna trónörököse.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megalakul a belga-holland vámunió

Az ötletet a német-osztrák vámunió terve adta

Brüsszelből jelentik: A belga és holland vámunióról folyó tárgyalások kedvező mederben haladnak. A két állam közti vámunió nemzetközi jelentőséggel bír, mivel ennek következtében Belgium és Hollandia ten-

geri forgalma 50 millió tonnát fog kitémni, ami megfelel a francia tengeri forgalomnak és csak 18 millió tonnával kisebb az angol tengeri forgalomnál. Érdekes, hogy a két állammal az ötletet a német-osztrák vámunió terve adta.

Baj van az export-prémiumokkal

— Sehol sem fizetik a prémiumot — Nem tudják, mikor történik a kifizetés — A főszezonban nem lehet üzletet kötni

A búcelesti megnyugtatók ellenére sem került a gabonapiacra uralkodó idegességet lecsendesíteni. Hasztalan biztatnak azzal, hogy a Banca Nationala fiókok fogják kifizetni az exportprémiumot, egyelőre az a helyzet, hogy a prémiumot sehol sem fizetik ki, jóllehet az első rendelkezés szerint július 15, a második szerint július 20-a után már ennek életbe kellett volna lépnie. A gabonakereskedők, illetve a gazdák részére egyáltalában nem közömbös az, miszerint a prémiumokat a Banca Nationala fiókja keli igazolás után kifizeti, hogy ez a kifizetés mikor fog megtörténni. Magától értetődik, hogy úgy az eladónak, mint a vásárlónak, valamint a közvetítőnek számolni kell azzal az összeggel, ami a prémium értékével azonos, miután ennek beleszámításával kell az új buza, illetve lisztárnak kialakulni. De számítani kell ezzel az összeggel azért is, mert a közvetítőnek ezt csaknem teljes egészében vissza kell téríteni a gazdák részére, viszont az is könnyen érthető, ha a mai gazdasági viszonyok között ilyen jelentékeny összegeket a közvetítők a parasztságnak előlegezni nem tudnak. Amíg tehát nincs szó arról, hogy a Banca Nationala fiókjai flottul fizessenek, addig az exportbuza és liszt bennmarad az országban, s továbbra is tart az a helyzet, hogy a tulajdonképpen főszezonban nem lehet üzletet kötni.

Sürgősen kell tehát intézkedni az illetékes minisztériumok részéről, hogy az előirányzott 45 millió lejt a Nemzeti Bank fiókjainak folyósítsák és ezzel egyidejűleg értesítsék az exportöröket, illetve a gazdaközönséget, hogy a prémium kérdése teljesen rendezve van. Jóllehet július 20-ika már elmúlt, az export még nem indult meg, a buzaüzlet teljesen pang, s csupán az erdélyi lisztpiacra lehet komoly érdeklődéssel találkozni. Export

azonban lisztben sincs. Reméljük, hogy az annyira várva-várt intézkedés, mely a buzaexportot lehetővé teszi, Bucestből minél előbb megérkezik.

Fizessen elő a legnagyobb magyar lapra, az UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgalat, a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomor Emél, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy óra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi cégeknél.

Tátray Kornélia

a neves hangverseny-énekesnő és külföldön kiváló eredménnyel diplomált énektanár és zongora-pedagógus a tanítást csoportokban és egyenként megkezdi. Egyéni módszer, abszolút bel-canto, kiváló légzőtechnika. — Jelentkezések délután 11-12-ig, délután 5-6-ig. Mérsékelt honorárium. Cím: Str. 29 Decembriei (Hasszinger-uca) 2. sz., I. emelet.

Valuta- és deviza-árak Budapesten

Első árfolyamok a krízis kitörése óta.

A magyar kormány által kibocsátott pénzügyi szükségrendeletek megbénították többek között Magyarországon a valuta- és devizaforgalmat is. Miután azonban a külföldi kötelezettségek folyósításának kontinuitását fenn kell tartani, a Magyar Nemzeti Bank a külföldi valuták és devizák vásárlásának megkönnyítésére most olyértelmű intézkedést tett, hogy a hivatalos jegyzékbe foglalt árfolyamokon a közönség az előírt rendelkezések betartása mellett az egyes pénzintézeteknél is igényelheti, vagy megvásárolhatja a szükséges külföldi fizetőszközöket. Az alábbiakban adjuk a mai budapesti hivatalos valuta- és deviza-árfolyamokat:

Valuták. Dollár 571.75—575.75, angol font 27.75—27.95, lej 3.41—3.45, cseh korona 16.94—17.10, francia frank 22.60—22.90, német márka 135.10—136.10, osztrák schilling 80.35—80.70, svájci frank 110.95—111.65, dinár 10.08—10.10. — Devizák: Newyork 570.50—573.50, London 27.67—27.81, Bucaresti 3.38%—3.40%, Prága 16.90%—16.98%, Páris 22.38%—22.50%, Berlin 135.40—136.10, Bécs 80.22%—80.62%, Zürich 111.97%—111.57%, Belgrád 10.09—10.14.

Az Österreische Kreditanstalt 1930-iki mérlege

Közel kétfélmillió schilling a tiszta nyereség.

A Neue Freie Presse legutóbbi számában közli az „Österreische Kreditanstalt für Handels und Gewerbe“ 1930 december 1-i mérlegét és a mérleghez kiadott igazgatósági jelentést. A jelentés szerint a pénzintézetnek a múlt évben több mint 156 millió schilling tiszta nyeresége volt.

Meghosszabbítják Magyarországon az átmeneti intézkedéseket

Tizennégy fővárosi bank kapott valutavásárlásra megbízást.

Budapestről jelentik: A július 23-án lejáró különleges intézkedéssel kapcsolatban a magyar bankok ugynevezett vezérigazgatói tanácsa ma délelőtt megbeszélést tartott. Értésülésünk szerint a megbeszéléseken annak az intézkedésnek a terve került előtérbe, hogy az átmeneti intézkedéseket augusztus 3-ig hosszabbítsák meg. A betétek felszabadítására azonban egyelőre még nem kerülne sor.

Ma egyébként a Nemzeti Bank tudatta a bankvilággal, hogy utasításainak értelmében tizennégy fővárosi bank kapott megbízást a valuta és devizavásárlásra. A többi fővárosi és vidéki bankok mint ezeknek a pénzintézeteknek a bizományosai szerepelnek.

— Tiltakoznak a Dunagőzhajózási Társaság szubvenciója ellen. Bécsből jelentik: A „Dunagőzhajózási Társaság“ állami szubvenciója élénk vitákra ad alkalmat Ausztriában és különösen a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok között rendkívül sokan helytelenítik, hogy a mindenképpen rentabilis vállalat még mindig szubvenciót élvez az elszegényedett osztrák államtól. Különös ingerültséget keltett bécsi pénzügyi körökben, hogy a kormány a legutóbbi napokban 800.000 schilling előleget adott a vállalatnak az eddig meg sem szavazott állami támogatásra.

Künstler Vizum- és Utazási Iroda

Bul. Regina Maria 24. Megyezerő közimert arról, hogy a legolcsóbb és legmegbízhatóbb utazási iroda. — Saját érdekeit védi, ha vizumait és vasuti jegyeit az iroda útján szerzi be. Telefon 86.

Feketeszesz egy gőzfürdőben

A gőzfürdőben rejtette el két bukaresti szeszkereskedő a feketeszesz hordókat, majd a hatósági pecsétet is levették róla s ezért lakai alá kerültek.

Bukarest. A feketeszesz nyomozás hullámai mind nagyobb és nagyobb körben terjednek. A bukaresti lapok a feketeszesz botrányok állandó nyilvántartása mellett folytonosan támadták a kormányt erélytelensége miatt és ennek a következményeként kell vennünk azt a szenzációs letartóztatást, melyet a bukaresti rendőrség tegnap eszközölt. A rendőrség ugyan is letartóztatta Alfred Aftaliant, az ismert bukaresti szeszgyárost. Aftalian Florescu-uccai gyárában a rendőrség egy házkutatás alkalmával több hordó adózatlan szeszt talált. Ugyancsak adózatlan szeszre bukkantak az Eforia bukaresti fürdő raktárában. Ez a fürdő is Aftalian testvéreinek tulajdonát képezi. A hordókat természetesen lepecsételték. A nyomozás során Aftalian azt hangoztatta, hogy jóhiszeműen vásárolta meg a szeszt és így nem is tartóztatták le a két testvért, hanem csak egyszerű kihágás címén indítottak ellenük eljárást.

Másnap azonban a lepecsételt hordókat a hatóság felbontva találta és a hordókból nagymennyiségű szesz hiányzott. Rögtön beidézték Aftaliant, aki úgy látszik, beismerte a terhére rótt és súlyosan büntetendő peccsételtörést, mert az ügyészség több órai kihallgatás után kihirdette a letartóztatási végzést. Testvérét nem tartóztatták le, de állandóan a hatóság rendelkezésére kell állania.

Ez az eset jellemző fényt vet a feketeszesz

szes banditák merészségére, akik még attól sem riadnak vissza, hogy feltörjék a hatósági pecsétet. Értesülésünk szerint 6 vagon szesz csempészéséről van szó, melynek legalább 36 millió lej a büntetése. A rendőrség a legerélyesebben folytatja a nyomozást és minden percben szenzációs letartóztatások várhatók.

INGYEN KAPJA

és hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. augusztus 1-től számítjuk.

Rádió műsor.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 23.

Bucuresti. 12. Gramofon. 17. Gramofon. 18.15. Gramofon. 20. Orosz énekkar. 20.45. Katonazené. — Budapest. 9.15. A 2. honvédszállóalgebra zenekarának hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Hangverseny. 4. Magyar hangverseny. 9.15. Az Északamerikai Egyesült Államok történelmi nevé magyarjai. 5.45. Hangverseny. 6.45. Horváth Kálmán előadása. 7.15. Hangverseny különleges hangszereken. Majd: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 12.45. Déli zene. 19. Gramofon. 19.30. Mandill-trió. 22.50. Könnyű zene. — Bécs. 11.30. Machek zenekar. 13.15. Operatársulat gramofonon. 17.40. Strauss keringők. 21.25. Fuchs Róbert zeneszerző estje. 23. Gramofon tánczene. — Hilversum. 16.40. Kovács Lajos és zenekara. — Kalundborg. 21.50. Gilbert- és Kálmán-operettek részletei. — Langenberg. 23. Jazz. 24-1.30. A rádió nagyzenekarának hangversenye. Műsorbemondás szerint. — Milano. 19.10. Könnyű zene. 20.45. Pedrollo: A nevető ember című operája. — Palermo. 21. Részletek a Carmenből, Manonból, Toscából. — Róma. 17.30. Ének- és zenekari verseny. 21. Szimfonikus hangverseny Santarelli vezényletével. — Stockholm. 22. Zádor Mihály zongorajátéka. — Varsó. 19.20. Gramofon. 20.15. A filharmonikusok népszerű zenéje. 23. Könnyű és tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8 illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kivált szavak átlazandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakján nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdésszerű válaszok. Ajánlatok kelés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetéseknek vonatkozó felkérésítést a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

SZEP és szolid fiatal leánynak állandó discret barátja lenne fiatal ember, kit szívesen látogatna. Leveleket hely, idő jelölésével „Mozipartner” jellegre az Aradi közlöny kiadója. 2417

KÖZÉPKORU, független uriember ösmeretséget keresi ugyancsak középkorú urinó. Leveleket „27” jellegre kérek az Aradi közlöny kiadója. 2420

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a házmezemél. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Aszalos Sándor-utca). 860

KETSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarokán kiadó. Cim az Aradi közlöny kiadója.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás 10térőn kiadó. Cim az Aradi közlöny kiadóhivatalában. 200

Kiadó augusztus elsőre egy modern 2 szobás, fürdőszobás lakás, esetleg butorozva is. Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11.
Kiadó azonnalra különbejáratu butorozott szoba főnti emen.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BETEGTOLOSZÉKET keresek. Címeket az Aradi közlöny kiadója kérek. 200

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cim az Aradi közlöny kiadója. 200

EGY ES KÉTAJTOS JÉGSZEKRÉNYEK, perzsaszőnyegek, gyönyörű uriszoba, ebédlő, szalon hálóberendezések, vitrinek, tükrök, festmények, asztalok, ebédlőszékek, kredencsek, ezüsttárgyak, piúsch asztalterítők, rádió kazetta, vaságyak, gyermekágy, faágyak, Schöberl-ágy, rollos iratszékény, sodronyok, zongorák, aut-kiszalon, antikórák, disztárgyak stb. kaphatók: SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

ELADÓ: íróasztal, tükrök, szekrények, konyhaasztal, hokkeri, hálós étel szekrény, volt Szt. István-ucca, szerb-bérház, földsz. 1. Délután 4-8 óráig. 2421

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmezemél.

„Adesgő” vagy „G. B. L.” Qel. 8. selyem harinyák 78.— lejtől! — Selyem reform nadrágok mar 38.— lejtől! Combinék 95.— lejtől! — Ciacé bőrkeztynk minden színben Lej 85.— Fűrdő dressaek 75.— lejtől!

Bogyó A. új üzlethelyisége, Strada Eminescu (Fischer üvegüzlet mellett!)

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!

Távíratcim: „HUNGARIOTEL”.

KERESEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédlő, uriszoba butorokat, antik komód és szekretereket, antik brekátokat, ezüsttárgyakat, jég-szekrényeket stb. SALGONE bizományi-üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigras csomakokban, rendkívül olcsón kapható az Arad közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

JÖLJÖVEDELMEZŐ bérház a vasút közelében eladó. Cim az Aradi közlöny kiadója. 2422

ÜZLETEK.

PIACTÉREN 20 éve fennálló kocsmahelyiség azonnalra bérbeadó. Bulev. Carol 70. 2402

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi közlöny kiadója.

A Forray-uccában sarok üzlethelyiség

szép portállal, több kirakatokkal és berendezéssel, mindenre alkalmas. azonnal olcsón kiadó.

Keresek a belvárosban 3 lakásos 2-3 szobás, fürdőszobás házat.

„Favorit” - ügynökség, Arad, Str. Bratianu Nr. 7. (We. tzer J. u.)

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarokán azonnalra kiadó. Cim az Aradi közlöny kiadója.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a KAUFMANN-vendéglőt. Kitünő házikoszt.

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM! Nagy nyomorban tengődő 7 családos anya, bármilyen segítségét kér. Cime! Varsandan Györgyné, v. Mihály-ucca 5. 200

Központban

két 4 szoba, elő, fürdő, cselődszobás lakásból álló sarokház alkalmi áron, 521.000 Lejért igen sürgősen eladó. Külvárosban gazdálkodásra alkalmas 2 éves magánház, 3 szoba, 2 konyha, istálló, nagy udvar és gyümölcsösökkel, 100.000 Lei teherrel, mélyen áron alul 180.000 Lejért eladó. Bővebbet: Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodájában, varosházával szemben, Bulev. Reg. Ferd. 1. szám.

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi közlöny”-ben!